

Rektorsekretariatet

Miljø- og Fødevarestyrelsen
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Høringssvar fra Syddansk Universitet til udkast til lov om Klimaskovfonden – journalnummer 2020-16152

2. oktober 2020

Syddansk Universitet (SDU) har følgende bemærkninger til udkast til lov om Klimaskovfonden, som Miljø- og Fødevareministeriet sendte i høring ved mail af 4. september 2020.

LIP/jat
lip@sdu.dk
T 6550 1304

Ad § 4, stk. 1, nr. 4:

Det bemærkes, at fonden ved salg af CO₂-heder skal have en strategisk og faglig tilgang, således at anvendte midler giver mest mulig CO₂-reduktion.

Ad § 5:

Det fremgår af § 5, stk. 4 og 5 og bemærkningerne hertil, at fonden som vilkår for tildeling af støtte skal fastsætte krav om tinglysning på ejendommen af tilplantnings-, drifts- eller plejeplaner m.v., samt at fonden kan stille supplerende krav om tinglysning af andre byrder, rådighedsbegrænsninger m.v. SDU bemærker, at de forventede effekter af de konkrete projekter bør dokumenteres over en periode på minimum 25 – 30 år med henblik på at kunne se langtidseffekterne af tiltagene.

Det bemærkes endvidere, at klimaeffekten af et projekt bør dokumenteres i ansøgningen til fonden.

Ad § 8:

SDU anbefaler, at det sikres, at nogle af de udpegede bestyrelsesmedlemmer har akademisk faglig tyngde og erfaringer indenfor skovbrug, klima, kulstofkredsløb, etc., således som det er tilfældet i det rådgivende udvalg, jf. § 13.

Ad § 14:

Bestemmelsen bør indeholde en nærmere beskrivelse eller definition af den tredjeparts kompetencer eller beføjelser til at kunne opfylde lovens hensigt (mhp. en vurdering af klimaeffekten).

Ad Bemærkninger til lovforslaget

pkt. 2.1.1.

SDU finder, at de øvrige statslige tilskudsordninger, der fremgår af bemærkningerne, samt den multifunktionel jordfordelingsfond bør placeres under Klima-skovfonden.

2.1.3.3.

SDU bemærker, at der bør afsættes de fornødne ressourcer i forhold til at kunne gennemføre de indsatser, der er intentionen med loven.

Ad pkt. 2.2.2.2.

Det bemærkes, at ansøgningens projektbeskrivelse bør indeholde en vurdering af klimaeffekten mod såvel 2030 og 2050, som er målene i 70%-målsætningen og Paris-aftalen.

Endvidere bør projektbeskrivelsen indeholde en vurdering af synergieffekter i minimum et 10-årigt perspektiv.

Ad pkt. 2.4.2

Det foreslås, at der igennem det CO₂-register, som fonden pålægges at oprette og administrere, også redegøres for det verificerede optag af drivhusgasser frem mod 2030 og 2050.

Med venlig hilsen

Lisbeth Brogaard Petersen
Chefjurist

Miljø- og Fødevareministeriet

E-mail: mfvm@mfvm.dk

Kopi til: carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og anmsn@mfvm.dk

J.nr. 2020-16152

2. oktober 2020

Friluftsrådets høringsvar vedrørende Lov om Den Danske Klima-skovfond

Friluftsrådet takker for muligheden for at afgive høringsvar til lov om Den Danske Klima-skovfond.

Friluftsrådet bakker op om etableringen af Den Danske Klima-skovfond. Både fordi fonden kan bidrage til nettoreduktioner af drivhusgasser og derigennem medvirke til at reducere Danmarks klimabelastning, men derudover også fordi fonden gennem sit arbejde med skovrejsning kan bidrage til at realisere det langsigtede nationale mål om, at skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. Skoven er den mest besøgte naturtype i Danmark, og en forøgelse af skovarealet vil være til gavn for friluftslivet i Danmark.

Ud over fondens formål finder Friluftsrådet det også meget positivt, at der i loven om fonden er lagt op til, at fondens aktiviteter ikke alene skal fremme klima, men at der også gennem aktiviteterne i videst muligt omfang skal skabes synergi til andre relevante områder som fx friluftsliv, natur, miljø og biodiversitet. Herigennem anerkendes behovet for at tænke på tværs af samfundsudfordringerne og prioritere løsninger, som ikke kun gavner en enkelt interesse eller et enkelt behov, men derimod er fokuseret mod at skabe størst mulig samfundsmæssig værdi. Det danske areal er en begrænset ressource, og der er brug for løsninger, der kan imødekomme flere forskellige samfundsmæssige behov på det samme areal. Fondens fokus på at skabe synergi og på at få flere virkemidler til at fungere sammen og derigennem også skabe større volumen i indsatserne er ligeledes i tråd med tankerne bag Collective Impact partnerskabet og bakkes entydigt også op af Friluftsrådet. Friluftsrådet vil på den baggrund gerne rose lovudkastet for at tænke på tværs af samfundsudfordringerne og for at søge at skabe størst mulig samfundsmæssig værdi.

Nedenfor følger Friluftsrådets konkrete kommentarer til udvalgte dele af lovforslaget.

§ 1

Som nævnt ovenfor anerkender Friluftsrådet, at fondens støtte har klimaet som hovedhensyn. Friluftsrådet finder det i den forbindelse meget positivt, at fonden også kan varetage supplerende hensyn med fondens fokus på at skabe synergieffekter fx i forhold til biodiversitet, natur, friluftsliv m.m. Fokus på synergieffekter fremgår dog alene af lovbemærkningerne og ikke af selve lovens § 1, hvor formålet med fonden er beskrevet. I lyset af det store behov i fremtiden for at finde multifunktionelle løsninger mener Friluftsrådet, at hensynet til også at skabe synergieffekter bør skrives ind i selve formålsparagraffen, så fondens bestyrelse også fastholder opmærksomhed på denne del af fondens formål i dens daglige arbejde, og så dette vigtige perspektiv ikke forsvinder i bemærkningerne til lovforslaget. Denne del kan fint skrives ind i selve loven uden, at det sker på bekostning af fremhævelsen af klimaet som fondens hovedhensyn.

§ 5

Friluftsrådet finder det endvidere positivt, at projektbeskrivelser også skal indeholde oplysning om relevante synergieffekter, så der løbende i fondens arbejde sikres opmærksomhed om de samlede effekter af fondens aktiviteter, og så støtten kan prioriteres ud fra de samlede effekter for både klima og synergieffekter. Det er ligeledes positivt, at fonden skal stille krav om, at ændret arealanvendelse tinglyses – og herunder krav om fredskovspligt på tilskudsmodtagers arealer ved skovrejsningsprojekterne – så der derved sikres varige effekter af fondens aktiviteter. Friluftsrådet forstår også § 5 stk. 5 således, at Klimaskovfonden kan tinglyse anden anvendelse som fx vilkår om etablering af adgang på linje med befolkningens adgang til statsejet skov. Det finder Friluftsrådet ligeledes positivt, da det giver fonden mulighed for at sikre et godt friluftsliv i fx skovrejsningsprojekterne, og så fonden derigennem også kan sikre, at projekterne kommer den brede befolkning til gavn gennem bedre muligheder for friluftsliv og muligheder for at opleve resultaterne af fondens aktiviteter.

Det nævnes i lovbemærkningerne til § 5 stk. 5, at denne bestemmelse også er møntet på, at fonden *kan* stille vilkår om en udbredt brug af træartsblandinger og brug af hjemmehørende løvtræarter for derigennem at sikre robuste, stabile og modstandsdygtige skove samt hensyn til biodiversitet. Den eneste begrænsning på fondens skovrejsningsprojekter i det eksisterende lovudkast er således, at der skal være skovbryn. Friluftsrådet mener, at det bør præciseres i loven, at skovrejsningen, som fonden skal fremme, naturligvis *skal* sikre robuste, stabile og modstandsdygtige skove, så fonden ikke kommer til at gennemføre projekter, hvor der alene anvendes ikke-hjemmehørende arter og mono-kulturer med risiko for, at fonden kommer til at gentage tidligere tiders fejl med etablering af ensartede plantager baseret på ikke-hjemmehørende arter. Der bør derfor blandt andet stilles minimumskrav til anvendelse af hjemmehørende arter, sikring af både ydre og indre skovbryn mv. Det vil både skabe større sikkerhed for fondens langsigtede klimaeffekter, men vil derudover også sikre en større oplevelsesværdi og et bedre friluftsliv gennem mere varierede skove. I forhold til at sætte relevante minimumskrav kan der fx hentes inspiration i Skovrådets anbefalinger til fremme af biodiversitet i produktionsskoven sendt til miljøministeren den 24. april 2020.

§ 8

Af lovbemærkningerne til § 8 fremgår det, at tre bestyrelsesmedlemmer skal have faglige kvalifikationer inden for hhv. landbrug, skovbrug og klima, hvilket falder inden for fondens hovedformål. Derudover er det fremhævet, at et bestyrelsesmedlem også skal have faglige kvalifikationer og ekspertise inden for natur og biodiversitet, hvilket er ét af flere områder, hvor fonden kan skabe synergieffekter. Ved at fremhæve én af fondens andre hensyn på bekostning af andre i udpegningen af bestyrelsesmedlemmer, kan der herigennem ske en skævvridning i fondens fokus på de ellers ligestillede hensyn ud over klima, som fonden skal varetage i sit arbejde.

Friluftsrådet gør i den forbindelse opmærksom på, at De Økonomiske Råd i deres analyse af værdien af rekreative områder fra 2014 ikke kun har slået fast, at skovene har stor rekreativ værdi for befolkningen, men at de i deres analyse også viser, at de rekreative gevinster ved skovrejsning er større end gevinsterne ved andre økosystemydelse som fx reduktion af kvælstof, ammoniak og CO₂. I forlængelse heraf konkluderer De Økonomiske Råd, at *"Ved etableringen af ny skov bør hensynet til rekreative gevinster derfor indgå som en vigtig del af beslutningen om, hvor skoven skal rejses."* I det omfang at enkelte hensyn – ud over fondens hovedformål – skal være repræsenteret som faglig ekspertise i bestyrelsen, mener Friluftsrådet, at rekreative aktiviteter og friluftsliv bør indgå som et prioriteret område.

§ 13

Friluftsrådet mener, at det er vigtigt, at fonden opnår bred anerkendelse blandt interessenterne og i befolkningen som helhed. Derfor bakker Friluftsrådet op bag forslaget om, at der nedsættes et rådgivende udvalg med henblik på at rådgive fonden om dens aktiviteter.

Af forslaget fremgår, at medlemmerne af det rådgivende udvalg skal repræsentere relevante aktører, herunder især fagpersoner fra landsdækkende foreninger, interesse- og erhvervsorganisationer, som varetager interesser angående klima, netto reduktion af drivhusgasudledning, bæredygtig grøn omstilling, arealanvendelse, gartneri- og landbrug, skovbrug, naturbeskyttelse, biodiversitet, miljø, drikkevand, vandmiljø, friluftsliv, forbrugerinteresser samt forskningsmiljøer og universiteter, som bidrager fagligt og videnskabeligt underbygget til disse former for interessevaretagelse.

Friluftsrådet stiller sig selvfølgelig gerne til rådighed som repræsentant for friluftslivet i Danmark og vil derudover pege på, at det bør overvejes, hvordan man ikke alene begrænser personkredsen til at være fra relevante kredse af fagpersoner, men også søger at inddrage personer, som repræsenterer mere folkelige interesser dækkende befolkningen som helhed. En bred folkelig opbakning til fondens virke vurderes at være vigtig for fondens folkelige forankring.

Generelle formuleringer

Afslutningsvist bemærker Friluftsrådet, at synergieffekterne, som fonden også kan tage hensyn til i sit arbejde, beskrives forskelligt forskellige steder i bemærkningerne til loven. Det kan skabe usikkerhed om, hvorvidt nogle hensyn indirekte er prioriteret over andre. Beskrivelserne heraf bør ensortes, så det er klart, hvad fonden kan tænkes at fremme af synergieffekter, og friluftsliv og rekreative gevinster bør naturligvis indgå som en del heraf, ligesom det allerede er fremhævet flere steder.

Med venlig hilsen

Jes Lind Bejer
Naturpolitisk konsulent

Miljø- og Fødevareministeriet

mfvm@mfvm.dk

cc. carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk, anmsn@mfvm.dk

Journalnummer 2020-16152

2. oktober 2020

Høring af Udkast til lov om Den Danske Klima-skovfond

Generelle kommentarer

Danske Vandværker hilser lovforslaget om den nye Klima-skovfond velkomment. Vi ønsker, at den nye fond skal være med til at åbne mulighed for øget skovrejsning, der medvirker både til opfyldelse af klimamålene og til en bedre grundvandsbeskyttelse. En forbedret grundvandsbeskyttelse, som vi ved har en høj politisk prioritet.

Behovet for skovrejsning, hvor grundvandsbeskyttelse er en del af formålet, er ikke mindst aktualiseret af det brede forlig om en tillægsaftale til pesticidstrategien (2017-2021). Aftalen er udmøntet i den lovgivning, der pålægger kommunerne at gennemgå de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), hvor der sker en erhvervsmæssig benyttelse af pesticider. Dette med henblik på beskyttelse af arealerne før udgangen af 2023. Samtidig vil de kommunale indsatsplaner skulle udmøntes i de kommende år.

Skovrejsning er et vigtigt virkemiddel i den forbindelse. For nærværende er det dog i mange tilfælde ikke muligt for vandværkerne at løfte skovrejsningsprojekter i samarbejde med private lodsejere. Dette til trods for, at det jo netop er aftaler med private lodsejere, som det politiske forlig lægger op til skal være det primære virkemiddel ved beskyttelse af BNBO – men tilskud til privat skovrejsning tildeles primært til de projekter, der bidrager til vandplanernes nedbringelse af kvælstofudledningen til de kystnære områder, jf. EU's vandrammedirektiv.

Danske Vandværker ser således skovfonden som en fornyet mulighed for at gennemføre en række projekter, der bidrager med en positiv klimaeffekt og i synergi hermed bidrager til beskyttelse af grund- og drikkevandsressourcerne i såvel BNBO som i områder udpeget i kommunernes indsatsplaner, herunder i de grundvandsdannende oplande.

Specifikke kommentarer

Rådgivende Udvalg

Danske Vandværker noterer med tilfredshed, at der etableres et rådgivende udvalg for fondens aktiviteter, og at der af §13, stk. 2 fremgår, at også drikkevandsinteresser skal være repræsenteret i dette udvalg. Danske Vandværker vil som medlem kunne medvirke til at sikre, at de mange forbrugerejede vandværkers behov for både mindre og større skovrejsningsprojekter til grundvandsbeskyttelse bliver en realitet, og at det foregår på et solidt fagligt grundlag, og ud fra et kendskab til vandværkernes udfordringer.

Prioritering af drikkevandsbeskyttelse

Vi støtter, jf. afsnit 2.1.2 i bemærkningerne til loven, at synergieffekter, herunder drikkevandsbeskyttelse i videst muligt omfang kvantificeres og kontrolleres.

Vi ser samtidig gerne, at der ved prioriteringen af projekter lægges særlig vægt på projekter, der medvirker til grund-/drikkevandsbeskyttelse, i overensstemmelse med lovforslagets § 5, stk. 5, hvoraf det fremgår, at fonden kan fremsætte supplerende krav, "herunder til varetagelse af visse synergieffekter ud over af projektets forventede klimaeffekt." Vi forudsætter, at det rådgivende udvalg vil kunne spille en central rolle i denne sammenhæng.

Vi ser frem til at medvirke konstruktivt til, at den nye Danske Klima-skovfond bliver til gavn for både klimainsats og sikringen af det danske grund- og drikkevand.

Venlig hilsen

Susan Münster
Direktør

Danske Vandværker

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
mfvm@mfvm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Att.: Charlotte Arp Vibegaard, carp@mfvm.dk
Mikael Kirkebæk, mik@mfvm.dk
Ann Sander Nielsen, anmsn@mfvm.dk

Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden, journalnummer 2020-16152

DI takker for muligheden for at kommentere på udkast til lov om Klima-skovfonden.

Helt overordnet støtter DI op om Klima-skovfonden, som vil fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning samt udtagning af lavbundslande med det formål at opnå en nettoreduktion af drivhusgasudledningen.

Danske virksomheder oplever, at der er en efterspørgsel efter muligheden for at kunne klimakompensere via danske projekter og anser i den forbindelse Klima-skovfonden for et oplagt redskab, der kan supplere virksomhedernes øvrige indsatser på området. Virksomhederne påpeger i øvrigt, at det er positivt, at fonden ikke kun fokuserer på klima, men også på eventuelle synergier med miljø og natur.

DI bemærker, at fonden skal fungere som et alternativ til private tiltag. Dette er vigtigt, da den private sektor allerede har startet etableringen af større skovrejsningsprojekter herhjemme med henblik på at sikre bedre natur i Danmark samt et bedre globalt klima her og nu. I forlængelse heraf anbefaler DI, at fonden undersøger, hvordan den kan støtte op om allerede etablerede skovrejsningsprojekter, som den private sektor har iværksat eller ønsker at iværksætte. Denne støtte kan eksempelvis både være finansiel eller i form af rådgivning. Det skal sikres, at fonden ikke underminerer det arbejde, der allerede pågår, men derimod understøtter det.

DI bemærker også, at fonden skal kunne tiltrække privat finansiering. I forlængelse heraf vurderer DI, at fonden bør designes, så den er interessant og attraktiv for den private sektor. Dette kan blandt andet opnås ved at sikre, at bestyrelse, sekretariatet og det rådgivende udvalg i videst mulig omfang besættes af personer, der har erfaring med at gennemføre klimaprojekter, herunder indenfor skovsektoren.

En anden faktor, som har betydning for, om fonden kan tiltrække investeringer fra den private sektor er, at fonden sikrer, at investorerne får en reel værdi for deres investeringer. For mange virksomheder vil det være helt afgørende for deres engagement i fonden, at de erhvervede CO₂-enheder, foruden at bidrage til det nationale klimaregnskab, også kan indgå i virksomhedernes klimaregnskaber. Derudover bør man stræbe efter at enhederne

har en kvalitet, så de kan anvendes under internationale rapporteringssystemer, f.eks. ”Carbon Disclosure Project” (CDP). I forlængelse heraf opfordrer DI til, at man undersøger behovet for en uvildig tredjepartsvurdering – ikke kun i forbindelse med den bundne CO₂-mængde, men også i forbindelse med projektdokumentet og de indeholdende beregninger mv.

DI forudser desuden, at det vil være nødvendigt at etablere en særlig dansk metodemodel, da de eksisterende internationale metoder ikke dækker Danmark, og det vil tage lang tid at få godkendt en dansk metode i regi af eksempelvis ”Verified Carbon Standard” (VCS). I udformningen af den danske model bør man dog søge international inspiration, f.eks. fra det britiske ”Woodland Carbon Code”.

Forretningsrelaterede flyrejser kan tænkes at være én anledning til at nogle virksomheder vil gøre brug af fonden for derigennem at kompensere for den CO₂-udledning som virksomheden har forårsaget. Her vil DI dog gerne gøre opmærksom på, at Brancheforeningen for Dansk Luftfart (BDL) arbejder på at etablere en klimafond, der skal understøtte overgangen til bæredygtigt flybrændstof. Det er tanken, at denne fond skal forankres i luftfartsloven, hvormed det bliver obligatorisk for luftfartsselskaber at opkræve et mindre bidrag fra kunderne. Denne klimafond forventes realiseret i løbet af 2021 og vil også bidrage til realiseringen af den danske CO₂-målsætning om 70 pct. reduktion i 2030.

Endelig stiller DI spørgsmålstejn ved, om det ikke er tilstrækkeligt, at der udstedes CO₂-enheder ex-post. Indtil nu har CO₂-markedet og klimarapporteringer i al væsentlighed kunnet klare sig med ex-post CO₂-enheder, mens vi har set flere eksempler på at ex-ante CO₂ -enheder har været anvendt forkert, hvilket har ført til misforståelser på markedet.

Som supplement til klima-skovfonden forslår DI desuden, at ministeriet ser nærmere på at indrømme skattefrihed for arealer, der henlægges som fri natur. DI vurderer, at dette tiltag klart vil understøtte udbredelsen af mere fri natur. DI er åben overfor, at der kan være betingelser knyttet til skattefritagelsen, som f.eks. at offentligheden har adgang til arealet, og at arealet skal henligge som fri natur længe nok til at opnå den ønskede naturværdi. Det kunne også være en betingelse, at arealet enten i sig selv eller i sammenhæng med andre arealer i umiddelbar nærhed, skulle være stort nok til at have naturmæssig værdi. Skattefritagelse for arealer udlagt til fri natur vil tilskynde virksomheder, der råder over arealer, men hvor virksomheden ikke har planer for at anvende disse arealer kommercielt, til at henlægge arealerne til fri natur - i hvert fald for en periode.

DI står selvfølgelig til rådighed, hvis I har spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Trine Ringkjær Skaftø
Konsulent
Miljøpolitik og cirkulær økonomi, DI

D. 2. okt. 2020

1. Tværgående anbefaling fra parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber til:

- Forslag til Lov om Den Danske Klima-skovfond
- Bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjordter med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter)

Den Danske Klima-skovfond foreslås organiseret på en måde, som parterne finder, vil være et godt afsæt for at skabe konstruktive samarbejder, udnytte synergieffekter i landskabet, tiltrække supplerende finansiering og skabe positiv interesse blandt lodsejere. Organiseringen er et godt bud på, hvordan offentlige bevillinger kan skabe bedre værdi i samspil med private investeringer i klimaløsninger.

Der er foreløbigt truffet beslutning om udmøntningen af 600 mio. kr. ud af den samlede bevilling på 2 mia. kr. frem mod 2030 til udtagning af lavbundsarealer.

Collective Impact-parterne anbefaler, at der allerede nu træffes politisk beslutning om, at det resterende beløb på 1,4 mia. kr. for perioden 2023-2030 lægges over i Klima-skovfonden, der også har som formål at udtage lavbundsarealer. Dermed etableres en Jord-, Klima- og Skovfond med en statslig startbevilling på 1,5 mia. kr. Det vil være et væsentligt skridt mod regeringens lovede jordreform.

Uddybning

Der er meget brug for, at isolerede målsætninger og bevillinger – som hver især er vigtige og ambitiøse – i langt højere grad tænkes sammen, så de dels opnår finansiell volumen, dels opfyldes, så de konkrete tiltag virker sammen ude i landskaberne. På den måde skabes et langt bedre fundament for at løse klima- og biodiversitetskrisen gennem vedvarende samfundsforbedrende forandringer på tværs af sektorer og finansielle aktører. Udfordringerne er for alvorlige og sammenbundne til kortsigtede løsninger inden for særskilte interesseområder.

Ved at placere de resterende 1,4 mia. kr. i Klima-Skovfonden (oven i den statslige grundbevilling på 100 mio. kr.) vil den deraf følgende Jord-, Klima- og Skovfond få såvel organisatorisk- som finansiell kapacitet til at skabe grøn omstilling i det åbne land med volumen og hastighed.

Det er i høj grad de samme arealer, som kommer i spil for at løse klimaudfordringer, forbedre vandmiljø og skabe bedre biodiversitet. Det kræver, at der tænkes på tværs af sektorer, da der er synergi og omkostningseffektivitet i at gøre det mv. Etableringen af en "Jord-, Klima- og Skovfond" i 2023 med en statslig startkapital på 1,5 mia. kr. vil være et stort skridt på vej mod regeringens lovede jordreform. Samarbejdet vil kunne generere mindst lige så mange midler gennem medfinansiering i projekterne fra fonde og virksomheder. Derfor vil det være god brug af offentlige midler med tiden at tilføre flere bevillinger og indtænke bedre afløb på eksisterende puljer i samlede landskabsløsninger, som også vil omfatte vandløbsindsatser, etablering af vådområder og vandhåndtering. I en intelligent brug af vores arealer har særligt ådalene potentiale for helhedsløsninger.

2. Uddybende bemærkninger til forslag til Lov om Den Danske Klima-skovfond

Organisering

Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber noterer sig, at Klima-skovfonden foreslås etableret som en uafhængig forvaltningsenhed med egen bestyrelse og sekretariat. Parterne er enige i overvejelserne om, at en sådan placering af opgavevaretagelsen vil sikre en tilstrækkelig armslængde og manøvre-frihed set i forhold til de opgaver og dispositioner, som fonden forudsættes at skulle løfte virksomheds- og borgernært.

Organiseringen af Den danske Klima-skovfond er i tråd med hovedelementer i den forvaltningsmodel, som parterne i fremtidens bæredygtige landskaber har anbefalet regeringsudvalget for Grøn Omstilling i syv hovedprincipper for en jordreform med flersidige samfundsgevinster.

Indfrielse af synergieffekter i landskabet

Parterne bakker op om, at fondens støtte efter forslaget har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, men at fondsbestyrelsen i øvrigt med forslaget i varierende grad i kombination med klimahensynet vil kunne varetage supplerende hensyn til visse synergieffekter, f.eks. hensyn til biodiversitet, natur, friluftsliv m.m.

I vores konkrete pilotprojekter har vi gode erfaringer med at arbejde med landskabets multifunktionelle potentialer. Netop denne tilgang har vist sig at kunne skabe samfundsøkonomisk overskud. Det kræver tid til konstruktive samarbejder, hvor lodsejere og andre lokale interesser indgår som ligeværdige samarbejdspartnere med myndigheder og fonde. Vi ser det som offentlige-private partnerskaber, som har den fælles målsætning at skabe de nødvendige lokale forandringer i brugen af vores arealer for at opnå nationale og globale mål. Vi har desuden erfaret, at lokal udvikling, attraktiv bosætning og et rentabelt landbrugserhverv er en indgang til at udvikle langtidsholdbare og omkostningseffektive løsninger for natur, klima og miljø.

Projekter

Parterne bakker op om, de foreslåede former for støtteforanstaltninger og forretningsdispositioner, herunder kombinationer heraf, som Fonden kan fremme for at opnå og fremme sine formål:

- 1) Iværksættelse, deltagelse og finansiering af skovrejsning med etablering af skovbryn og udtagning af lavbundsjord.
- 2) Etablering af demonstrationsprojekter, projektering og facilitering af samarbejder mellem investorer og lodsejere eller bistand dertil vedrørende projekter omfattet af nr. 1.
- 3) Betaling af engangskompensation til lodsejer for tabte indtægter forbundet med udtagning af lavbundsjord, jf. nr. 1, dækning af lodsejers udgifter forbundet med tinglysning af byrder, rådhedsbegrænsninger m.v., der som projektstøttevilkår skal tinglyses på dennes ejendom, samt betaling til leverandører, entreprenører m.fl. for disse aktøres ydelser i de projekter, som støttes af fonden, jf. nr. 1 og 2.
- 4) Salg af CO₂-enheder.
- 5) Andre lignende og formålstjenlige former for støtteforanstaltninger eller forretningsdispositioner, som miljøministeren fastsætter bestemmelser om på forslag fra bestyrelsen.

Det er parternes vurdering, at disse projektaktiviteter skal suppleres med muligheden for at købe projektjord og købe erstatningsjord samt salg af disse i en multifunktionel jordfordelingsproces. Samlet set vil projektaktiviteterne derved kunne rumme fleksibilitet på tværs af redskaber og virkemidler, som kan give afsæt for positive samarbejder og resultater.

Parterne bakker også op om, at projekterne foreslås at foregå på arealer, som en lodsejer efter ansøgning frivilligt og vederlagsfrit stiller til rådighed for projektet, mod selv at modtage f.eks. en vederlagsfri skov på sit areal. Lodsejere bevarer således ejerskabet til det areal hvor fonden foretager skovrejsning eller udtager lavbundsarealer. Hertil bemærker parterne, at det vil være af stor vigtighed for intelligent brug af vores arealer, at jordfordeling bliver en del af processen. Eksempelvis bør klimaskov ikke etableres på arealer, der er bedst egnede til at producere fødevarer. I forhold til at udtage lavbundsarealer, kan der også være forskel i klimaeffekten arealerne imellem. Ved at anvende jordfordelingsredskabet vil man i sådanne tilfælde kunne søge at skabe den nødvendige dynamik for at lægge det mest intelligente arealpuslespil.

Dokumentation

Parterne finder det vigtigt, at Fonden efter forslaget løbende og systematisk kvantitativt skal opføre og monitere nettoreduktionen af drivhusgasudledningen, som er klimaeffekten forbundet med de fondsstøttede projekter. Opgørelserne skal verificeres af en uafhængig tredjepart og offentliggøres. Denne indsats skal understøtte fondens salg af CO₂-enheder.

Ligeledes kan parterne bakke op om, at fonden bør afgive en årlig redegørelse om sin virksomhed til miljøministeren, som oversender redegørelsen til Folketinget. Parterne foreslår dog, at redegørelsen afgives til både miljøministeren, klima- og energiministeren og erhvervsministeren. Parterne vurderer, at netop miljø- og fødevarerministeren, klimaministeren og erhvervsministeriet kan samarbejde effektivt med berørte sektorer om de store investeringer og arealbehov, som samfundet står overfor, herunder den store efterspørgsel fra energisektoren i at indgå i et samarbejde om opstilling af solcelleanlæg på lavbundsarealer.

Et tværfagligt forskerteam har fulgt parternes pilotprojekter og har udviklet et spiderweb til screening og dokumentation af landskabets multifunktionelle potentialer. Spiderwebbet er desuden et vigtigt dialogredskab om potentialerne i respektive landskaber. Parterne bidrager gerne med yderligere viden om spiderwebbet og de bagvedliggende målepunkter, som tilsammen gør det muligt at vurdere interaktionerne mellem landskabets potentialer. Det er samme metode, som FN anvender til at vurdere opfyldelse og fremdrift af de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

I "Rammer for dansk klimapolitik" (okt. 2019) peger Klimarådet på:

"Det er nødvendigt at sektorstrategierne ikke kun fokuserer på drivhusgaseffekter. Udfordringen med klimaforandringerne er en blandt flere, bedst eksemplificeret i FN's bæredygtighedsmål. Derfor er det væsentligt, at når der vælges virkemidler og tiltag i sektorstrategierne, så skal man tænke på tværs af udfordringer og vurdere, hvordan en given strategi vil påvirke en lang række andre udfordringer, som fx målet om øget biodiversitet, bedre dyrevelfærd, beskyttelse af grundvandet eller lignende".

”Et konkret eksempel på, hvordan sektorstrategierne skal tænkes på tværs, men også fokuserer på andre problematikker, er den måde, vi anvender vores areal på. Danmarks areal er begrænset, og derfor skal vi prioritere om arealet skal bruges til vindmøller, solceller, landbrugsproduktion, skov eller andet. Hvis man ikke tænker på tværs af udfordringer kan man risikere at vælge løsninger for klimaet, som øger andre udfordringer, ligesom man kan forpasse tiltag, som kan bidrage til løsningen af flere forskellige udfordringer.”

Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber anbefaler, at spiderweb-metodikken og forskningsfaglige målepunkter inden for de seks fagområder anvendes til at evaluere målopfyldelse og effekter.

Med venlig hilsen

Søren Møller, formand for Fremtidens bæredygtige landskaber
Kystvejen 49.1.tv. 8000 Aarhus C
Sm57@outlook.dk
23280234

På vegne af parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber

Bæredygtigt Landbrug, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Energi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Danva, DGI, Friluftsrådet, KL, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Realdania og Økologisk Landsforening.

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Sendt pr. mail til: mfvm@mfvm.dk, carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og an-msn@mfvm.dk

**FINANS
DANMARK**

Udkast til lov om Klima-skovfonden

Miljø- og Fødevareministeriet har 7. september 2020 sendt udkast til lov om Klima-skovfonden i høring.

Lovforslaget har til formål at sætte rammerne for den danske Klima-skovfond. Formålet med Klima-skovfonden er at etablere et alternativ til private tiltag, som samtidigt sikrer reel effekt med højeste troværdighed ift. det danske drivhusgasregnskab. Fonden skal fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning med etablering af skovbryn og udtagning af lavbundsjord.

Den bæredygtige dagsorden er vigtig, og Finans Danmark ser positivt på, at der sikres CO₂-oplagring i vedmassen (træerne), reduceret jordbehandling af lavbundsjord, gode betingelser for biodiversiteten og flere rekreative arealer.

Det er positivt, at der lægges op til, at fonden kan betale lodsejere en engangskompensation for tabte indtægter forbundet med udtagning af lavbundsjord.

Landbrugsbedrifter har typisk både penge- og realkreditinstitutfinansiering. For en pantnaver, der har ydet lån mod sikkerhed i et jordareal, som enten indgår i jordfordeling eller jordudtagning, kan det medføre en værdiforringelse af arealet og dermed en forringelse af pantets værdi. I de situationer er der behov for, at lods ejeren sikres en éngangskompensation, som fuldt ud dækker den værdiforringelse, som jordudtagningen medfører. Det er ligeledes vigtigt at opnå panthavers accept af en eventuel tinglysning af rådighedsbegrænsende servitut.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Peter Jayaswal

Direktør for realkredit og ejendomsfinansiering
Direkte: +45 4029 5574
Mail: pj@fida.dk

Høringsvar

2. oktober 2020

Dok: FIDA-1223305890-687651-v1

Dok. ansvarlig: BFL
Sekretær:
Sagsnr: s2020-936
Doknr: d2020-22497-6.0
2. oktober 2020

Høring om udkast til lov om Klima-skovfonden

Dansk Energi takker for muligheden for at kommentere på Miljø- og Fødevarerministeriets udkast til lov om Klima-skovfonden.

Vi vil allerførst gerne kvittere for den fokus regeringen har på at få endnu flere virkemidler i spil, når det gælder klimaet. Herunder vil vi gerne kvittere for fokus på at få taget lavbunds-jorde ud af drift, så der sikres en omkostningseffektiv reduktion af drivhusgasudledninger. Den bedste landbrugsjord skal naturligvis fortsat bruges til at dyrke fødevarer. Men der findes lavbundsarealer, der i dag har en stor udledning af drivhusgasser, og udtagning af lavbunds-jorde er et af de billigste virkemidler vi har, når det gælder klimaet, så det er oplagt, at vi starter her – og at det sker i stor skala.

Der er dog behov for meget mere end det præsenterede forslag, hvis vi vil gøre noget mærkbart ved klimaet. De 2 mia. kr., der med seneste finanslov er afsat over de kommende ti år til at opkøbe lavbunds-jord, rækker kun til at opkøbe ca. 15.000 hektar ud af de godt 100.000 hektar lavbunds-jorde, som Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren anbefaler udtaget – altså kun lige lidt mere end 15 pct.

Med andre ord er der kun råd til at udtage en meget lille del af de lavbunds-jorde, der er brug for, for at vi kommer så hurtigt og billigt i mål som muligt, når vi skal reducere Danmarks drivhusgasudledninger med 70 pct. i 2030.

Men, hvis der skabes et marked for opkøb af lavbunds-jord, så fx en solcelledeveloper kan opkøbe eller leje lavbunds-jord direkte fra landmanden for egne midler mod så at vådgøre lavbunds-jorden og opstille solceller på den, kan en større omlægning af disse arealer finansieres uden støtte fra staten.

På den måde kan den allerede afsatte statslige finansiering række endnu længere. Men det kræver en ensartet beskatning af landbrugs-jord og jord, hvor der opstilles vind og sol.

Når lavbunds-arealerne bliver gjort våde (for at stoppe udledningen af drivhusgasser), vil det være dyrere at opstille vedvarende energi dér, end det vil på en helt almindelig tør mark. Det er derfor ikke givet, at det lige er lavbunds-jorde, der automatisk bliver valgt, når solceller og vindmøller skal stilles op. Derfor, er det afgørende, at det gøres attraktivt for developere at

vælge lavbundsjordene at stille deres solceller og vindmøller på – ellers vælger de dem kort sagt ikke. Det gør vi ved at fjerne de utidssvarende skatteregler, som spænder ben for, at vi får taget mest mulig egnet lavbundsjord ud af drift og omlagt det til at huse den grønne energi, der aflaster klimaet. Om jorden bruges til at dyrke fødevarer, eller om den aflaster klimaet og samtidig producerer grøn energi, bør som minimum ligestilles i beskattningen. Det gør den ikke i dag, og det er uhensigtsmæssigt.

Lavbundslande kan blive en af gamechangerne i den grønne omstilling – men det kræver ligestilling i skattelovgivningen.

Det skal hertil bemærkes, at opsætning af vedvarende energi skal ske i harmoni med den omkringliggende natur og lokalområder og sikre et bedre miljø. Der bør derfor hurtigst muligt også sættes en kortlægning af alle lavbundsarealer i gang, så det bliver tydeligt at identificere, hvilke arealer, der bedst egner sig til solceller og landvindmøller.

Vi vil meget gerne mødes for at drøfte muligheder. Ligesom vi også står til rådighed, såfremt der er spørgsmål eller kommentarer til vores høringsvar.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Benedikte Fogh Larsen

Til: Miljø- og Fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Charlotte Arp Vibegaard (carp@mfvm.dk), Mikael Kirkebæk (mik@mfvm.dk), Ann Sander Nielsen (anmsn@mfvm.dk)
Fra: GRØNT - Thomas Møller (thomas.moller@3f.dk)
Titel: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden jour.nr. 2020-16152
Sendt: 02-10-2020 07:46:25

3F har modtaget høring til lov om Klima-skovfonden. Og skal i den forbindelse meddele at vi finder forslaget om en Klima-skovfond meget vigtigt og interessant.

Grunde er, at vi både ser at Klima-skovfonden kan medvirke til at øge CO2 optaget, men også at rejsning af skov vil medvirke til at skabe både midlertidige og varige job i skovsektoren. Desuden finder vi, at ved at etablere nye skove som skal drives efter skovlovens regler om bæredygtig drift, kan det medvirke til at opretholde produktionskov i allerede eksisterende skove, til gavn for både beskæftigelsen i skovene men også i træindustrien, hvilket er vigtigt for danske virksomheder og den danske samfundsøkonomi.

I bemærkningerne til udkast til loven står følgende

Bestyrelsen leder fonden og disponerer over fondens midler. Bestyrelsen er ansvarlig for bogføringen, regnskabsføring og forvaltningen af fondens midler. Bestyrelsen fastsætter sin forretningsorden. Miljøministeren skal godkende bestyrelsens nærmere fastsættelse af afgørelseskriterier og rammerne for fondens monitorering, klimabogføring og verifikation ved en uafhængig tredjepart og antagelsen af denne.

Bestyrelsen antager den fornødne sekretariatsbistand. Sekretariatet skal understøtte fondens aktiviteter og bl.a. yde bistand og rådgivning til fondens bestyrelse i forhold til forvaltning, rammevilkår og lovgivning.

Dertil nedsætter miljøministeren et rådgivende udvalg bestående af op til 12 medlemmer med henblik på at rådgive fonden om dens aktiviteter. Ministeren udpeger medlemmerne til det rådgivende udvalg. Medlemmerne udpeges for en periode på fire år. Et medlem af det rådgivende udvalg kan genudpeges én gang. Medlemmerne af det rådgivende udvalg skal repræsentere relevante aktører, herunder især fagpersoner fra landsdækkende foreninger, interesse- og erhvervsorganisationer, som varetager interesser angående klima, netto reduktion af drivhusgasudledning, bæredygtig grøn omstilling, arealanvendelse, gartneri- og landbrug, skovbrug, naturbeskyttelse, biodiversitet, miljø, drikkevand, vandmiljø, friluftsliv, forbrugerinteresser samt forskningsmiljøer og universiteter, som bidrager fagligt og videnskabeligt underbygget til disse former for interessevaretagelse.

Vi skal i den forbindelse opfordre til at en repræsentant med fagbevægelsen enten bliver udpeget som medlem af bestyrelsen eller som medlem af det rådgivende udvalg, idet vi finder det vigtigt at en repræsentant for de der skal udføre både skovrejsningen og som skal medvirke til gennemførelse af drift- og plejeplaner m.m. er repræsenteret som minimum et af stederne.

De bedste hilsner

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøpolitiskonsulent

Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Mobil: +45 21 45 74 32

e-mail: jesper.lund.larsen@3f.dk

Web: www.grønnejob.dk
Web: www.baujordtilbord.dk
Web: www.3f.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Fra: Ann Sander Nielsen <anmsn@mfvm.dk>

Sendt: 4. september 2020 19:47

Til: kontakt@350.dk; 3F DK <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; atvmail@atv.dk; Ac@ac.dk; mam@arlafoods.com; kristian.eriknauer@arlafoods.com; arladialog@arlafoods.com; info@baujordtilbord.dk; BAT Kartellet <bat@batkartellet.dk>; Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug <info@baeredygtigtlandbrug.dk>; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; info@concito.dk; Malene.teller.blume@coop.dk; cowi@cowi.dk; dakofa@dakofa.dk; danak@danak.dk; dtu@adm.dtu.dk; post@jaegerne.dk; info@landboungdom.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; clhe@lf.dk; da@da.dk; kontor@botaniskforening.dk;

info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; Dansk Erhverv (info) <info@danskerhverv.dk>; di@di.dk; info@dansk-luftfart.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; Dansk Træforening <dktimber@dktimber.dk>; traeinfo@traeinfo.dk; danva@danva.dk; roeds@roeds-planteskole.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; fsr@fsr.dk; info@træ.dk; dv@danskevandloeb.dk; info@danskevv.dk; dce@au.dk; ddl@ddl.org; kontakt@ddnf.dk; info@drivkraftdanmark.dk; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; info@europeanenergy.com; fh@fho.dk; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; mail@envina.dk; et@greencities.eu; mail@envina.dk; ht@frdk.dk; Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; fr@friluftsraadet.dk; info@greennetwork.dk; info.dk@greenpeace.org; info@hedeselskabet.dk; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Ligestillings- og Kirkeministeriet <km@km.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Klimarådets Postkasse <mail@klimaraadet.dk>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>

Emne: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden

Hermed vedhæftet udkast til lov om Klima-skovfonden, høringsbrev, høringsliste og notat om lovforslagets hovedindhold.

Høringsfrist: 2. oktober.

Med venlig hilsen

Ann Sander Nielsen

Fuldmægtig | Landbrug

+45 21 53 03 68 | anmsn@mfvm.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mfvm@mfvm.dk | www.mfvm.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Høringssvar
j. nr. 2020-16152

Den Danske Naturfond
Vodroffsvej 59
1900 Frederiksberg C

Tlf. 22972020
Mail: kontakt@ddnf.dk
www.naturfonden.dk

30. september 2020

Lovforslag om Den Danske Klima-skovfond

Bestyrelsen i *Den Danske Naturfond* har læst lovforslaget om *Den Danske Klima-skovfond* og også fulgt lanceringen af fonden. Som uafhængig, privat fond sender vi normalt ikke høringssvar, når der iværksættes nye politiske initiativer. I dette tilfælde har vi valgt at gøre en undtagelse.

Baggrunden er, at vi ser et u hensigtsmæssigt sammenfald mellem Den Danske Naturfond og Den Danske Klima-skovfond:

For 6 år siden var et bredt flertal i Folketinget enige om at etablere Den Danske Naturfond. Under den socialdemokratiske ledede regering blev lov om Den Danske Naturfond i december 2014 vedtaget af et meget bredt flertal i Folketinget. Fondens formål er at styrke naturens mangfoldighed, at vandløb, søer og indre farvande bliver renere, at reducere udledningen af drivhusgasser eller forøge bindingen af disse og at styrke den folkelige forankring af, opbakning til og deltagelse i arbejdet med naturgenopretning og -beskyttelse.

Fonden har siden etableringen iværksat projekter over 40 steder i landet – store som små, og har både lokalt og nationalt oplevet rigtig god opbakning til fondens arbejde. Det gælder også fra Folketinget. Sådan skal det nødvendigvis blive ved med at være med den erfaring og den profil Naturfonden har opbygget de seneste 5 år. Fonden ønsker naturligvis også at kunne bidrage endnu mere og dermed fortsat understøtte politiske målsætninger om at gøre mere for den danske natur og biodiversitet.

Efter bestyrelsens opfattelse tjener det klart formålet bedst, hvis Naturfonden og Klima-skovfonden har tydeligt forskellige profiler. Det må også være i den nye fonds interesse, at der ikke opstår forvirring og ukonstruktiv konkurrence mellem de to fonde, der begge skal markedsføre sig selv, og som begge er afhængige af støtte fra andre. Uklarhed og overlap i kommunikation, profilering og markedsføring kan ingen være tjent med. En klar og tydelig adskillelse mellem de to initiativer sker bedst ved, at det alene er 'klima', som indgår i navngivning af den nye fond, ligesom det alene var 'natur', som indgik i navngivningen af Den Danske Naturfond.

Da Klima-skovfonden er en del af den offentlige forvaltning, og ikke er en fond i fondslovgivningens forstand, vil det også være muligt og på mange måder naturligt, at der

vælges et andet begreb end en 'fond' om det nye politiske initiativ. Dette vil også bidrage til at skabe en klar profil, der adskiller sig fra Naturfonden, som er en privat fond.

Som den politiske lancering den 26. september også viser, sker der let en sammenblanding af forståelsen og formålet med de to initiativer. Den nye Klima-skovfond lanceres således under overskriften, at den vil '*...nedbringe CO₂ og give mere natur*', og budskabet gentages yderligere flere gange i det udsendte pressemateriale. Det samme kan man sige om Naturfonden, der både har natur og klima indarbejdet i sit formål. Vi skal derfor opfordre til en navngivning, tydeliggørelse og italesættelse af det nye politiske initiativ, der fokuserer rent på klima fremfor skov og natur, og samtidig undlader brug af fondsbegrebet. Samtidigt bør det være tydeligt, at der er tale om to forskellige organisationer, der henholdsvis er en del af den offentlige sektor og den private sektor. Det vil være en fordel for alle og dermed for både natur, biodiversitet og klima.

Med de bedste ønsker for et frugtbart samarbejde mellem vigtige aktører for natur og klimaindsatsen i Danmark.

På vegne af bestyrelsen for Den Danske Naturfond

Lauritz B. Holm-Nielsen
formand

Høring til Udkast til lov om klima-skovfonden journalnummer 2020-16152

Først og fremmest tak for muligheden for høringsvar fremsendt d. 4. september samt kvittering for en god og inddragende dialog i processen frem til indeværende høring.

Formålet med Klima-skovfonden er meget vigtigt og vi håber den hurtigt kan blive operationel, da den vil fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning med etablering af skovbryn og udtagning af lavbundsjord. Det er en flot og meget konkret indsats som vil bidrage til både nationale målsætninger og den globale omstilling som er nødvendig hvis Paris-aftalens intentioner skal imødekommes.

Helt grundlæggende mener vi det vigtigt at stater, kommuner, erhvervsliv og borgere går ambitiøst til værks for at reducere klimabelastningen fra deres aktiviteter og ikke har ensidet fokus på at klimakompensere et forbrug der kunne reduceres ved effektivisering eller intelligent omstilling. Når det er sagt, så vil selv de mest ambitiøse strategier, ofte ikke bringe eksempelvis virksomheder til en netto-nul udledning indenfor en overskuelig fremtid. Således er initiativer som disse, vigtige for at kunne tage det sidste skridt.

Det er angivet at Fonden vil være et alternativ til private tiltag og at fonden samtidig skal tiltrække privat finansiering. Det kan i den forbindelse fremhæves, at den private sektor allerede har startet etableringen af større skovrejsningsprojekter i Danmark med henblik på en bedre natur i Danmark og samtidig bidrager til et bedre globalt og nationalt klima her og nu – herunder aktiviteter som Coop Folkeskove. I Coop Folkeskove håber vi at kunne fortsatte den konstruktive dialog med det fælles mål at skabe mere skov i Danmark til glæde for klimaet, biodiversiteten og rekreative fællesskaber.

Coop anser det som afgørende for Fondens deltagende aktører, at firmaer og kommuner kan anvende de opnåede CO₂ enheder i firmaers eller kommuners klimaregnskaber og bidrage til virksomhedernes målsætninger om eksempelvis CO₂ neutralitet, som beskrevet i udkast til lovforslaget.

Således anser Coop det som væsentligt at fondens sammensætning af bestyrelse, sekretariatet og det rådgivende udvalg besættes med personer med erfaring med gennemførelse af klimaprojekter og salg af CO₂ enheder, herunder indenfor skovsektoren, for at sikre at Fonden bliver operationel og interessant for de private aktører.

Konkret mener vi at Fonden med fordel kan arbejde aktivt for at CO₂ enhederne, på den korte bane, kan anvendes under det internationalt anerkendte rapporteringssystem under Carbon Disclosure Project (CDP). Endvidere på sigt, at arbejde for at CO₂-enhederne kan anerkendes under Science Based Target Initiative som bidrag til målsætninger. Herudover bør det også være muligt for virksomheder at videresælge opnåede CO₂ enheder, herunder fremgå transparent på offentligt tilgængeligt register som angivet.

Fonden bør undersøge hvordan den kan støtte op om allerede etablerede og kommende skovrejsningsprojekter under udvikling af private aktører som Coop Folkeskove. Fondens bidrag til dette kan både være finansielt, i form af rådgivning og vejledning, eller ensretning af metodevalg. Dette vil bidrage til et tæt samarbejde mellem den offentlige og den private sektor, så der ikke opstår en uønsket konkurrencesituation.

Det er nødvendigt med gode beskrivelser af projekterne, velbeskrevne metodevalg og gennemsigtige beregningsværkstøjer og forudsætninger som i høj grad følger internationale retningslinjer. Det vurderes også være nødvendigt med etablering af en dansk opgørelsesmodel og metodeapparat for opnåede CO₂-enheder, da lande har forskellige udgangspunkter og der ikke er konsensus om alle valg der nødvendigvis skal træffes nationalt. Inspiration fra internationale erfaringer, herunder europæiske erfaringer, f.eks. fra det britiske Woodland Carbon Code, kan være ledetråd i opbygning af en danske model. Såfremt klimaskovfonden finder interesse i opgørelsesmodeller i eksisterende skovrejsningsprojekter, indgår Coop Folkeskove gerne i en drøftelse herom.

Når der udvikles skovrejsningsprojekter, bør der som beskrevet være en uvildig tredjepartsvurdering. Det er dog ikke klart om tredjepartsvalidering alene omfatter monitoreringen af effekterne, eller ligeledes dækker projekternes indledende dokumentation og metodevalg for forventet CO₂ effekt. Det er vores vurdering at begge elementer bør undergå tredjeparts validering og verifikation.

Herudover bør Fonden være varsom med arbejdet omkring ex-ante CO₂ enheder. Det har tidligere givet anledning til forkert anvendelse og misforståelser i markedet som slutteligt kan miskreditere Fondens arbejde og skabe sværere adgang til finansiering.

Peter Kjærgaard Svendsen, 30/9-2020

Klimachef i Coop og ansvarlig for aktiviteterne for Coop Folkeskove

KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB OG NATURFORVALTNING

Miljø- og Fødevareministeriet
mfvm@mfvm.dk
cc. til carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og anmsn@mfvm.dk.

SAGSNOTAT

Vedr. Hørings svar vedr. Skovfond - journalnummer 2020-16152

Sagsbehandler Vivian Kvist Johannsen, Inge Stupak, Niclas Scott
Bentsen

Ad §1

Positivt med fokus på en skovfond med formål givet i §1.

Det fremgår ikke klart hvorledes de opbyggede kulstofkreditter og disses opgørelser ses i forhold til i Danmarks nationale rapportering vedr. LULUCF. Under de gældende regler indgår hele LULUCF sektoren i den nationale rapportering, uanset ejer og forvaltningsforhold, med grundlag i landsdækkende statistikker og opgørelser. I bemærkningerne til lovforslaget (p. 27) står der at ”Fondens aktiviteter skal generere CO2-optag eller -reduktioner, som afspejles i det nationale CO2-regnskab for jorder og skove til FN (LULUCF), på linje med andre arealrelaterede aktiviteter på dansk grund”. Nye skovarealer inddrages løbende i Danmarks Skovstatistik og dermed i grundlaget for LULUCF rapporteringen.

Ad §4

Stk 1 – formuleringen ” Iværksættelse, deltagelse og finansiering af skovrejsning med etablering af skovbryn og udtagning af lavbundsjord.” kan give indtryk af, at det kun er etableringen af skovbryn og udtagning af lavbundsjarde, som er omfattet, mens skovrejsning inden for skovbryn ikke er omfattet. Formuleringen kan gøres tydeligere. Det er ikke tydeligt om udtagning af lavbundsjord kun er udtryk for at ellers produktiv landbrugsjord tages ud af drift gennem hævning af vandstand eller om det kan kombineres med skovrejsning/tilgroning.

2. OKTOBER 2020

SKOV, NATUR OG BIOMASSE

ROLIGHEDSVEJ 23, 1958
FREDERIKSBERG C

TLF 35331699

DIR

MOB 20300969

VKJ@IGN.KU.DK

www.ign.ku.dk

REF: VKJ

SAG: 61-0003/17-5070

Det kunne fremgå tydeligere at der pålægges fredsskovspligt på de arealer, der tildeles støtte til skovrejsning – men det nævnes i § 5 stk. 4, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget ("Fonden skal som vilkår for tildeling af støtte fastsætte krav om tinglysning på ejendommen af tilplantnings, drifts- og plejeplaner m.v., af adgang til monitoring og verifikation ved uafhængig tredjepart og af fredsskovspligt ved skovrejsningsprojekterne"). Det vil være et vigtigt element til sikring af investeringen.

Stk. 4 – "Salg af CO₂-enheder." – hvordan ses dette i forhold til de danske forhold omkring LULUCF kreditter, der hidtil er blevet betragtet som nationale? Et 'salg' vil dermed primært have karakter af støtte til øget kulstofbinding i skov og reduceret CO₂ udledning fra lavbundslande, samt give mulighed for at "virksomheder indregner bidrag til klimaeffekter gennem fonden i deres frivillige klimaregnskaber og markedsfører dette." Dermed er salget af kreditter virksomhedens dokumentation for at de bidrager til nedbringelse af de nationale emissioner, mens virksomheder blot kan bruge det til branding, men ikke i forhold til EU ETS eller reelle kulstofmarkeder, med kvoter og en reel markedspris på drivhusemissionerne? EU kommissionen overvejer ændringer af dette, men det er endnu ikke implementeret.

Ad §5

Stk. 2 "...redegør for, hvilken nettoreduktion af drivhusgasudledning projektet konkret forventes at bidrage med..." bør udvides til at sige "...konkret forventes at bidrage med **hvornår i en given periode**".

Der bør være klarhed over, hvornår den optagne CO₂ må forventes at overgå fra at være en ex ante til ex post besparelse, således det årligt kan monitoreres, om den ex ante vurderede besparelse realiseres.

Stk. 4 "adgang til monitoring og verifikation ved uafhængigtredjepart" er som del af LULUCF rapporteringen gældende for en lang række arealanvendelser, herunder skovarealer. Påtænkes der etableret ekstra monitoring eller certificering af kulstofeffekter, og hvorledes kan det inddrages i/koordineres med den nationale rapportering via Den Danske Skovstatistik, cf. også kommentar til §1? En højere grad af rumlig kortlægning, hyppigere opgørelser og monitoring vil kunne gennemføres, men vil forudsætte udvikling og implementering af nye data og teknikker samt prioritering af ressourcer hertil.

Ad §8 og §13 Bestyrelse og Rådgivende udvalg.

SIDE 3 AF 6

Enten bestyrelsen eller det Rådgivende udvalg bør have et medlem med kompetencer inden for monitorering af drivhusgasemissioner og vurdering af reelle klimagevinster for LULUCF / AFOLU området.

Ad §14

Fint at sikre opgørelser og dokumentation. Det bør i implementeringen sikres, at der er konsistens med de nationale LULUCF rapporteringer ift. metoder og data. Ex ante dokumentation bør være explicit i tid og rum, med klare retningslinjer for, hvordan beregningerne laves, eksempelvis i overensstemmelse med de nationale metoder til udregning af forest reference levels (FRL).

Ad §15

Hvordan skal betingelserne for at modtage støtte fastsættes, inklusiv start og sluttidspunkt. Kommer støtten til at være på betingelse af en stigning i kulstoflageret i skoven, og hvordan senere hen, når bevoksningen tyndes, og modne træer fældes og nye træer vokser op. Gives der efterfølgende støtte til substitutionseffekter, og hvordan skal disse eventuelt dokumenteres? Det ser ud til at fremgå af bemærkningerne til forslaget, at regler skal fastsættes i overensstemmelse med eksisterende metodologier og løbende opdateres efterhånden som de udvikler sig. Det bliver menig, men hvordan håndteres diversitet og uenigheder omkring forudsætninger osv.

Generelle bemærkninger til lovforslaget.

Positivt at fonden kan udarbejde forskellige ”produktpakker” med forskellige profiler, herunder at projekterne leverer et vist minimumsoptag af CO₂-ækvivalenter.

Om klimaeffekter og overvågning:

I baggrund står der endvidere ” Miljø- og Fødevareministeriet vurderer endvidere, at fondens afgørelsesvilkår, de tinglyste byrder på støttemodtagernes ejendom (arealerne) og deres eventuelle drift eller begrænsede anvendelsesmulighed bør kunne kontrolleres, at klimaeffekten dokumenteres, monitoreres og opgøres af fonden, og at monitoringen bør verificeres af en uafhængig tredjepart.” hvilket er fuldt forståeligt. Det havde været fint om det fremgik hvorledes dette initiativ indgår i den nationale LULUCF rapportering og dermed også hvorledes andre initiativer med lignende mål vil kunne etableres, hvis private organisationer måtte ønske dette.

Dette er særlig relevant ift. fondens mål om, at ” Som en særlig forretningsdisposition er det hensigten med lovforslaget, at fonden på markedsvilkår skal kunne sælge CO2-enheder.”

Der lægges i bemærkningerne vægt på, at en bred vifte af klimatiltag vil kunne godkendes, hvis de ”har en tilstrækkelig god klimaeffekt”. På hvilket tidspunkt ift. projektet vil man opgøre dette? Her tænkes på tidshorisont og additionalitet ift. øvrige virkemidler.

Det bør understreges at opgørelserne bør være i overensstemmelse med de danske LULUCF rapporterings regler, da det er disse, der bliver gældende ift. 70% målsætningen.

p. 9, afsnit 2: ”Fonden skal derfor efter forslaget løbende og systematisk kvantitativt opgøre og monitere nettoreduktionen af drivhusgasudledningen, som er klimaeffekten forbundet med de fondsstøttede projekter.”. Som nævnt tidligere, bør denne monitoring foretages med en metode, der er i overensstemmelse med den nationale monitoring af skov.

p. 11. ”...forretningsmodel for kulstofbinding og metodologi til klimabogføring...”. Er det hensigten af Danmark skal have eget CO2 marked, ved siden af EU ETS, og hvad skal de købte kreditter kunne bruges til?

p. 16. ”...at fonden på markedsvilkår skal kunne sælge CO2-enheder.” Igen, hvilket CO2 marked vil fonden kunne sælge til, jf. at emissionsopgørelser for LULUCF er nationale og opgives til Kyoto/Parisaftalen og UNFCCC?

p. 17. ”...fonden på ansøgers anmodning udarbejder eller indhenter en projektbeskrivelse med tilhørende tilplantnings-, drifts- og plejeplan eller tilsvarende grundlag, der redegør for, hvilken nettoreduktion af drivhusgasudledning projektet konkret forventes at bidrage med”, samt p. 27 ”Fonden bør have frihed til løbende at justere metodologien inden for disse rammer, f.eks. i takt med opdaterede internationale retningslinjer og ændrede forventninger fra investorer”: Hvis man vil tale om nettoreduktion bør man også anføre, at der skal være regler for referencescenariet, dvs. hvad ville der være sket fremadrettet i tid, hvis ikke projektet var blevet gennemført. I Kyoto var der et reference år, og i Paris har man som forbedring indført et referencescenarie på nationalt niveau. I dette tilfælde bør man måske se på, hvordan dette håndteres i de frivillige certificeringssystemer med AFOLU projekter, som f.eks. Verified Carbon Standard eller under REDD+, hvor man har de samme problematikker.

p. 27 ” Fondens aktiviteter skal generere CO2-optag eller -reduktioner, som afspejles i det nationale CO2-regnskab for jorder og skove til FN (LULUCF), på linje med andre arealrelaterede aktiviteter på dansk grund”. Hvad ligger der i ”afspejles i”.

p. 28: ”Som del af EU’s Handlingsplan for Cirkulær Økonomi forventes Europa-Kommissionen i 2023 at lancere et lovgivningsgrundlag for certificering af CO₂-optag baseret på robust og gennemsigtigt kulstofregnskab. Igen, dette er til branding formål og ikke for at sælge kreditter, som allerede er med i nationale regnskaber?”

p. 28. ”Der er derfor mulighed for, at virksomheder indregner bidrag til klimaeffekter gennem fonden i deres frivillige klimaregnskaber og markedsfører dette.” Det vil sige, at når man sælger kreditter er det til virksomhedernes frivillige regnskaber?”

Om tidshorisont:

Der lægges i bemærkningerne op til at ”Projektbeskrivelsen vil endelig med forslaget skulle omfatte en beskrivelse af, hvordan planen for fondens monitorering (den systematiske overvågning) af projektet er tilrettelagt i hele projektets forventede levetid, og hvordan der skal foregå en uafhængig CO₂-verifikation af den løbende monitorering.” Ved skovrejsning må man forvente at projektets levetid er ganske lang. Kan der sættes en øvre grænse for perioden?

p. 9 i afsnit 2:”Projekterne foreslås at foregå på arealer, som en lodsejer efter ansøgning frivilligt og vederlagsfrit stiller til rådighed for projektet, mod selv at modtage f.eks. en vederlagsfri skov på sit areal.”, men hvor lang tid er skovrejsningen vederlagsfri. Er det blot selve etableringen år 1, eller også plejen af skoven indtil den giver afkast, eller endnu senere?

p. 14. ”Det bør efter det foreslåede formål med fonden være en grundforudsætning, at støtten fra fonden til projektet leverer et vist minimumsoptag af CO₂-ækvivalenter (klimaeffekt).” Igen, indenfor hvilken tidsperiode, og skal der være regler for, hvad støttegiver og modtager gør, hvis skoven falder i et stormfald, angribes af insekter og ikke kan levere som forudsat?”

Om skoven og dialog med ejeren:

Ift. bemærkninger om artssammensætning i skovrejsning bør indgå overvejelser om klimaeffekt, både i skoven og ved evt. anvendelse af træprodukter fra skoven (som også nævnt i bemærkningerne). Det forventes, at fondens ”helhedsskøn fra bestyrelsens side i forbindelse med fondens vurderinger om ansøgning om støtte fra fonden.” vil inddrage dette i sit grundlag.

p. 17. ”Projektbeskrivelsen kan eventuelt efter forslaget udarbejdes i et samarbejde mellem lodsejer og en konkret investor eller donor.” Hvis ejer

skal stå for den fremtidige pleje af skoven, viser erfaringer at det er vigtigt med ejerskab til planen. Man bør overveje at gøre det obligatorisk at ejeren, som skal sikre realisering af kreditterne på lang sigt også inddrages i planlægningen, og har noget at sige.

P. 19. ”Der kan også indgå områder til naturlig tilgroning i de nye skovarealer, idet etablering af disse dog ikke kan finansieres af fonden” Det kan muligvis være uheldigt, at der ikke gives tilskud til naturlig tilgroning, hvorved det gives et incitament til plantning, også der hvor det af forskellige grunde ville være mere ønskværdigt at gøre brug af naturlige processer, måske endda, at man ødelægger i gangværende processer, for at få tilskud til plantede bevoksninger.

p. 51. Indirekte effekter: ” Det bemærkes videre, at skovrejsning i Danmark kan risikere at medføre, at en del af landbrugsproduktionen flytter til udlandet, hvor klimaeffektiviteten muligvis kan være dårligere, pr. produceret enhed. Denne problemstilling om lækageeffekter gælder i mindre grad for lavbundsprojekterne, da det ved ophør af dyrkning på arealerne ikke forventes at produktionen forskubbes til andre tilsvarende tørveholdige arealer med stor negativ klimaeffekt

Til: Charlotte Arp Vibegaard (carp@mfvm.dk), Mikael Kirkebæk (mik@mfvm.dk), Ann Sander Nielsen (anmsn@mfvm.dk)
Fra: Pia Saxild (PS@fbr.dk)
Titel: SV: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden
Sendt: 01-10-2020 09:04:58

Journalnummer 2020-16152

Forbrugerrådet Tænk har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til lov om Klima-skovfonden. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Vibeke Myrtue Jensen
Politisk rådgiver, miljø og transport

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7790 / vmj@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

**Forbrugerrådet
Tænk**
Danish Consumer Council

Fra: Ann Sander Nielsen [mailto:anmsn@mfvm.dk]

Sendt: 4. september 2020 19:47

Til: kontakt@350.dk; Faglig Fælles Forbund 3F; 92grp@92grp.dk; atvmail@atv.dk; Ac@ac.dk; mam@arlafoods.com; kristian.eriknauer@arlafoods.com; arladiolog@arlafoods.com; info@baujordtilbord.dk; bat@batkartellet.dk; Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; info@concito.dk; Malene.teller.blume@coop.dk; cowi@cowi.dk; dakofa@dakofa.dk; danak@danak.dk; dtu@adm.dtu.dk; post@jaegerne.dk; info@landboudom.dk; Danmarks Naturfredningsforening; clhe@lf.dk; da@da.dk; kontor@botaniskforening.dk; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; Dansk Erhverv (info); di@di.dk; info@dansk-luftfart.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; Dansk Træforening; traefinfo@traefinfo.dk; danva@danva.dk; roeds@roeds-planteskole.dk; Danske Regioner; fsr@fsr.dk; info@træ.dk; dv@danskevandloeb.dk; info@danskevv.dk; dce@au.dk; ddl@ddl.org; kontakt@ddnf.dk; info@drivkraftdanmark.dk; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Energistyrelsens officielle postkasse; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse; info@europeanenergy.com; fh@fho.dk; Finansministeriets postkasse; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet Tænk Hoeringer; mail@envina.dk; et@greencities.eu; mail@envina.dk; ht@frdk.dk; Forsvarsministeriet; fr@friluftsraadet.dk; info@greennetwork.dk; info.dk@greenpeace.org; info@hedeselskabet.dk; Justitsministeriet; Ligestillings- og Kirkeministeriet; Kommunernes Landsforening; Klimarådets Postkasse; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse

Emne: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden

Hermed vedhæftet udkast til lov om Klima-skovfonden, høringsbrev, høringsliste og notat om lovforslagets hovedindhold.

Høringsfrist: 2. oktober.

Med venlig hilsen

Ann Sander Nielsen
Fuldmægtig | Landbrug
+45 21 53 03 68 | anmsn@mfvm.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mfvm@mfvm.dk | www.mfvm.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Dato: 2. oktober 2020

Til: Miljø- og Fødevareministeriet, mfvm@mfvm.dk

CC: carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og anmsn@mfvm.dk

Skrevet af: Nora Skjernaa Hansen, skovpolitisk seniorrådgiver, 31 19 32 60, nsh@dn.dk

Klima-skovfonden har et ædelt formål, men bevæger sig i mineret terræn

Høringssvar på lovforslag om Klima-skovfond, journalnummer 2020-16152

Opsummering

- Hensyn til og styrkelse af biodiversitet skal skrives ind i § 1 stk. 2 pkt. 3 som et delformål. Klimakrisen og biodiversitetskrisen skal løses sammen.
- Skovrejsning (af produktionsskov) bør i § 1 stk. 2 pkt. 1 og § 4 stk. 1 pkt. 1 udvides til også at omfatte naturlig tilgroning og urørt skov samt tilhørende lysåbne naturtyper, f.eks. som "etablering af skovlandskaber, herunder produktionsskov og urørt skov".
- Klimasikkerhed i skovprojekterne opnås gennem at tilføje et nyt punkt i § 1 om variation, risikominimering, robusthed, resiliens, tilpasningsdygtighed, fleksibilitet og langsigtetthed, herunder at produktionsskove skal etableres og forvaltes naturnært.
- Projekterne er ikke compensation i regnskabsmæssig eller langsigtet klimamæssig forstand og bør i stedet omtales som klimabidrag. Fonden bør ikke "sælge CO2-beviser" (§ 4 stk. 1 pkt. 4), men blot udstede beviser på klimabidraget.

Alle elsker skov

Danmarks ældste naturmål er og har længe været at fordoble det danske skovareal. Skov er vidunderlig og værdifuld for samfundet, fordi skoven kan levere så mange forskellige materielle og immaterielle goder. Derfor tager Danmarks Naturfredningsforening (DN) som udgangspunkt meget positivt imod det politiske initiativ om at sætte mere skub i processen mod mere skov i Danmark med denne Klima-skovfond. Det er også positivt, at fonden kan bidrage til udtagning af lavbundsgrunde. Høringssvaret her handler altovervejende om skovene.

Formålet om at disse nye skove skal have et særligt fokus på klima er naturligvis ædelt set i lyset af klimakrisen, men også meget følsomt. Der skal ikke meget usikkerhed eller mange fejltrin til, før det ender med (debat om) greenwashing og klimabedrag. I så fald bliver det ikke attraktivt at bidrage til fondens kapital. Det er derfor helt afgørende at opbygge et system med høj troværdighed og skabe klarhed omkring bidraget til den grønne omstilling totalt set. Herunder ikke mindst hvordan uundgåelige trade offs mellem vor tids to store kriser, klimakrisen og biodiversitetskrisen, håndteres, og hvordan mulige synergieffekter garanteres.

DN er enig i, at disse nye skove skal levere en klimagevinst for kloden og det danske klimaregnskab. Det opnås primært ved at sænke udledningen af klimagasser fra jorden gennem op hørt landbrugsproduktion og øge optaget og dermed lageret af CO₂ i træer, andre organismer og jordbunden. Sekundært kan der opnås en gevinst ved at lagre en del af det optagede kulstof udenfor skovene i fx huskonstruktioner samt ved at undgå udledninger fra produktion af andre materialer, som kan erstattes med træ. En skovs samlede klimaregnskab afhænger af mange faktorer som placering, træarter, forvaltningssystem og den eventuelle brug af træet, og visse klimaeffekter er kun sparsomt belyst, herunder albedoeffekt og effekter af diverse naturlige partikler fra skovene.

Når nye projekter lægger beslag på en begrænset arealressource er det dog ikke tilstrækkeligt at forfølge et enkelt formål, nemlig klimaet. Heldigvis er det relativt nemt at opnå synergier med vandmiljø, drikkevand og friluftsliv i de nye skove. Biodiversitet er straks sværere, da der er en reel konflikt (trade off) mellem især intensiv træproduktion og levesteder, men samtidig umuligt at se bort fra, også i en klimakontekst¹. Fonden bør i sit virke følge IUCN-kriterierne for naturbaserede løsninger fra 2020². Beslutninger om ny skov er i særlig grad fremtidsbeslutninger eftersom træerne og deres afkom skal optage arealet i mange århundreder fremover.

I lovforslaget lever Klima-skovfonden endnu ikke op til de berettigede forventninger til en sådan institution.

Formålet er alt for snævert formuleret

Formålet med loven er unødvendigt snævert formuleret, hvilket kan blive en hæmsko for fondens succes; både regnet i attraktivitet og positive effekter. I stedet for "skovrejsning med etablering af skovbryn" kunne formålet kobles til det nuværende nationale mål i Skovprogrammet om mere skov³, og formuleres som "**etablering af nye skovlandskaber**". Ordet "skovlandskab" bør samtidig få en formel definition, fx "varierede naturområder bestående af skov og andre naturtyper i økologisk sammenhæng med skoven". Dette er i overensstemmelse med ministersvar 1293, september 2020⁴. Det er dog kun selve skovarealet som tæller med i nationale og internationale opgørelser.

Desuden bør det allerede i lovens første paragraf fremgå tydeligt, at skovene skal være **varierede, robuste, have en høj tilpasningsevne** til et fremtidigt klima samt give en høj grad af fremtidig valgfrihed med hensyn til forvaltning. Disse forhold er helt afgørende for at den forventede klimaeffekt opnås med tilstrækkelig sikkerhed. De er til dels medtaget i et hjemmesidesvar i forbindelse med fondens lancering⁵, men bør også tydeligt fremgå af lovteksten.

Loven bør også tilføjes en indledende paragraf, som tydeligt slår fast, at de positive klimaeffekter ikke må opnås med tab af biodiversitet som konsekvens og at fonden i alle projekter skal adressere og afbalancere trade offs mellem klima og biodiversitet samt opnå mulige synergier. En formulering kunne være at "Fondens arbejde tilrettelægges, så målsætningen om at **vende tabet af biodiversitet** til en fremgang i videst muligt omfang understøttes som en del af de konkrete aktiviteter."

---

¹ [CBD/SBSTTA/23/3](#) og [CBD/SBSTTA/23/INF/1](#) (part B)

² <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2020-020-En.pdf>

³ https://mst.dk/media/203417/faktaark_skovprogram-1.pdf

⁴ <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/mof/spm/1293/svar/1693119/2251641.pdf>

⁵ "Skovrejsning i regi af fonden skal sikre en god klimaeffekt og samtidig sikre skove, der er robuste og stabile på lang sigt, og som har synergi til miljø, natur mv. Der vil bl.a. være krav om etablering af skovbryn samt opbygning af stabile og klimarobuste bevoksninger, fx med træartsblandinger, så risiko for stormfald og angreb af sygdomme og skadeinsekter minimeres. Fonden kan vælge at tilbyde forskellige "skovrejsningspakker", herunder pakker med høj fokus på klimaeffekt eller med øget fokus på synergieffekter som f.eks. biodiversitet, vandmiljø, kvælstofeffekter, friluftsliv mm. Dermed sikres det, at det bliver attraktivt at investere i fonden." <https://mfvm.dk/landbrug/klima-og-landbrug/faq-klima-skovfonden/#c78377>

Der kan findes en vis inspiration i de seneste notater med anbefalinger til Lea Wermelin fra Skovrådet, april 2020⁶, fx følgende udklip:

Skovrådet fremhæver, at skovrejsning alt efter art og type rummer potentiale for synergi mellem varetagelse af flere forskellige hensyn samtidig og understreger, at der også kan være trade offs, hvor optimering i forhold til nogle hensyn, fx klimahensyn, kan ske på bekostning af andre hensyn.

Skovrejsning, med fokus på at opnå klimaeffekter gennem træproduktion, bør imidlertid samtidig indeholde biodiversitetstiltag; se for eksempel Skovrådets notat: "Fremme af biodiversiteten i produktionsskoven". At tage gammel løvskov

Skovrejsning med klimaformål skal foretages med hensyntagen til de mange andre mål som skovrejsning også kan opfylde for eksempel natur, kvælstofoptag, grundvand, rekreative muligheder og produktion.

A.2. En tilskudsordning med klimaformål skal fokusere på de samlede klimaeffekter, dvs. skovens generelle evne til CO₂-optag, lager, stabilitet, robusthed og træernes evne til at levere produkter med høj substitutionseffekt.

Se endvidere afsnittet nedenfor om biodiversitet, skovtyper og forvaltning.

Der er ikke tale om egentlig klimakompensation

Klima-skovfonden vil med sine projekter forøge optaget af CO₂ i danske skove (og vådområder). Det er dog **ikke godkendt klimakompensation** efter de internationalt anerkendte kriterier. Derfor bør ordet ikke anvendes i forbindelse med fonden, da det svarer til at kalde noget Fairtrade, uden at det er certificeret som sådant. Fonden bør heller ikke sælge CO₂-enheder, da disse enheder (mængder CO₂) jo indregnes i det nationale danske klimaregnskab i arealforvaltningssektoren (LULUCF). Det er mere ærligt og gennemskueligt at italesætte, at bi-dragyderne til fonden yder et vigtigt klimabidrag eller klimadonation, som hjælper Danmark med at nå op til de fastsatte målsætninger, og kan modtage et bevis for dette bidrag målt i tons CO₂.

Projekterne er heller ikke egentlig kompensation i klimamæssig forstand. Selv om skoven optager lige så meget CO₂, som en given virksomhed for eksempel udleder i form af fossile brændstoffer, så **går det ikke i nul for klimaet** eftersom den samlede pulje af kulstof i biosfæren og atmosfæren (altså på jordoverfladen og i luften) øges permanent (i millioner af år) når der udledes CO₂ fra fossile kulstofkilder.

Træplantning kan skabe en snæver regnskabsmæssig neutralitet (netto-nul), så længe den nye skov vokser op, men der er **begrænset areal til rådighed** på kloden til ny skov, og det er altså en kur, som kun kan bruges en gang. Desuden viser klimamodellerne tydeligt, at vi er nødt til både at nedbringe vores fossile udledninger til stort set nul OG skabe et øget optag - og dermed lager - af kulstof i økosystemerne samt muligvis i form af endnu umoden og meget dyr og energikrævende teknologi til varig lagring i undergrunden, hvis vi skal have en chance for at undgå helt uoverskuelig global opvarmning. Ordet kompensation kan altså give en **falsk god samvittighed**. Løsningen er altså – populært sagt - ikke at fortsætte med at flyve til Thailand og så prøve at kompensere med træplantning. Løsningen er at begrænse flyvning til et absolut minimum, og så bruge pengene på fx varierede, naturrige skove.

Kompensationsbegrebet har desuden sit udgangspunkt i en afladstanke, som indluller os i troen på, at omstilling ikke behøver koste på andet end pengepungen. I jagten på den

⁶ https://skovraadet.dk/fileadmin/user_upload/skovraadet/Anbefalinger_til_Miljoeministeren_fra_Skovraadet.pdf

”nemme løsning” kommer begejstringen derfor let til at retfærdiggøre, at en reel grøn omstilling af samfundet væk fra den fossile æra udskydes til ”engang i fremtiden”. Man **risikerer derfor utilsigtet at forsinke den nødvendige omstilling**, og faktisk forværre problemet yderligere, da det som bekendt er den akkumulerede mængde CO₂ i atmosfæren, der er afgørende for om vi kan bremse klimaforandringerne. Risikoen for faktisk at skade mere end gavne er ekstra stor for ”ex ante”-beviserne, altså den CO₂, som projekterne har potentiale til at optage i fremtiden. Samtidig er regnskaber over både ”ex post”- (opnået) og ex ante- (forventet) kulstoflagring illustrative til at vise projekternes langsigtethed.

Biodiversitet, skovtyper og forvaltning

Det er ikke tilstrækkeligt ambitiøst, at fonden kan vælge at sikre synergieffekter med for eksempel biodiversitet. Det skal naturligvis være et tydeligt krav, som anført ovenfor. DN anser også at de fleste, som donerer til fonden, vil forvente dette. De firmaer, som er længst fremme på dette område, kræver både **sikkerhed for positiv klimaeffekt og natureffekt**. Finanslovsteksten lyder ”Fondens aktiviteter kan blandt andet bestå i skovrejsning og udtagning af kulstofrig landbrugsjord.” (DN’s understregning). Selv hvis skovrejsning tolkes snævert som produktionsskov er det altså fuldt muligt – i kraft af formuleringen ”blandt andet” - at indarbejde **urørt skov**, herunder ved naturlig tilgroning, som et projekt eller del af et projekt under Klima-skovfondens finansiering. Det er allerede fuldt belyst⁷, at også denne type naturprojekter har et væsentligt optag og dermed lagring af CO₂, som dog kan være langsommere end ved plantning og som ikke indeholder en eventuel positiv klimaeffekt af at bruge træprodukter. Til gengæld er den positive biodiversitetseffekt desto højere i form af naturligt varieret skov med hurtig skabelse af mange forskellige levesteder.

Som loven nu er formuleret kræver sådanne aktiviteter fra fonden et senere tillæg til lovgivningen i form af en bekendtgørelse (§ 4 stk 1 pkt 5). Det er unødvendigt begrænsende.

Det kan også være en spændende mulighed at koble ny produktionsskov med udlægning af urørt skov i eksisterende, ældre produktionsskov. Et ofte fremført argument for ny produktionskov er jo muligheden for at lette produktionspresset på de ældre, naturrige skove, men den direkte kobling mangler i dag. Der er selvfølgelig et overlap med Naturfonden, som skal håndteres, men det er temmelig drastisk, gammeldags og lidet attraktivt helt at udelukke alle former for urørt skov, tilgroningsnatur og lysåben natur fra fondens aktiviteter. Det **harmonerer dårligt med de offentlige skovrejsningsprojekter** (fx Naturstyrelsen og Århus Kommune) og profilerede firmaskovprojekter (fx COOP-folkeskove) som gennemføres nu.

DN ser et kæmpe behov for store satsninger på både gamle og nye urørte skove og skovlandskaber for at **bremse biodiversitetskrisen**. DN har dog også den holdning, at Danmark fortsat og måske i stigende grad har behov for at **producere træ**, som er et fornybart og i sig selv miljøvenligt materiale. Det skal blandt andet ske i en del af de nye skove. Vel at mærke ikke i usikker plantageform, men i form af robust, naturnær skovrejsning.

Det er således afgørende for den samlede bæredygtighed af fonden, at der både er mulighed for

- 1) ny urørt skov eller biodiversitetsskov i form af naturlig tilgroning, evt. med kickstart af en supplerende tilplantning, og
- 2) produktionsskov i form af naturnær skovrejsning, dvs. en robust, varieret og tilpasningsdygtig skov med store naturhensyn i kombination med en effektiv træproduktion både på kort sigt og lang sigt. Naturnær træproduktion er mere klimasikker end plantager, får et højere gennemsnitsligt kulstoflager, giver større andel træ til byggeri og højere naturindhold samt bedre tilpasningsevne/valgfrihed fremover.

Og at der tages afstand fra ensidige, ensformige og yderst sårbare samt klimausikre plantager bestående af ganske få hovedsageligt ikke-hjemmehørende træarter.

---

⁷ https://static-curis.ku.dk/portal/files/241891135/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20200525_bilag.pdf

Giver projekterne en reel klimagevinst?

Skovrejsning på landbrugsjord regnes generelt som problematisk, rent klimamæssigt, fordi det forudsættes, at **landbrugsproduktionen så flytter et andet sted hen** og der fortrænger natur, som kan være langt mere værdifuld klimamæssigt såvel som for biodiversitet og sociale forhold. Det kaldes lækage. Risikoen er størst på god landbrugsjord, som også alt andet lige har det bedste potentiale for en hurtig og høj skovtilvækst og dermed klimaeffekt. Det kunne på sin vis tale for at prioritere dårlig landbrugsjord, men der er til gengæld den største konflikt mellem skovproduktion og potentiel biodiversitet.

Situationen i Danmark er dog på sin vis speciel, fordi vi har verdensrekord i andel dyrket jord, fordi vi har meget store problemer med udvaskning af næringsstoffer til sårbare, lavvandede havområder, fordi vi drikker vores grundvand, som i stigende grad er forurenset af landbrugsgifte, og fordi den helt overvejende del af landbrugsarealet bruges til foderproduktion.

Der er derfor mange **tungtvejende argumenter for at tage arealer ud af landbrugsproduktion**. Der er også tungtvejende argumenter for at øge arealet med skov(landskaber) som elskede og tilgængelige rekreativt åndehuller i et land med høj befolkningstæthed og lille skovandel, som levesteder for naturligt hjemmehørende skovlevende arter på sigt, og til dels som en øget hjemlig produktion af træ til at dække en del af vores forbrug i fremtiden.

Lækageproblematikken kan imødegås med en kraftfuld, politisk satsning på mere arealeffektiv fødevarerproduktion, dvs. planteproduktion til menneskeføde, evt. i nye dyrkningssystemer.

Projekterne giver desuden **ikke som sådan en additional klimagevinst**, når Danmark dels allerede har et mål om 70 % reduktion af netto-udledningerne ift. 1990, som disse skove jo skal medvirke til, og dels allerede har et mål om langt mere skov. DN anser dog, at **alle bidrag tæller**. Hverken Danmarks klimamål eller Danmarks mål for skovarealet kan nås uden at en lang række aktører vælger at bidrage på den måde, de nu engang kan.

Øvrigt

Som supplement til den helt centrale klimabogføring, bør der opstilles en **naturbogføring** for hvert af projekterne og fonden som helhed. Det er vigtigt for investorer og andre at kunne få overblik over en bredere bæredygtighed og udvikling af projekterne end blot klimaregnskabet. Der kan skeles til HedeDanmarks model for arealspecifikke biodiversitetskonti og en del af grundlaget kan være biodiversitetskortets bioscore for de pågældende områder. Hertil kommer begrænsninger af kvælstofudledning og pesticidlækage, som der også kunne udstedes beviser for. FSC har en procedure for **verifikation af økosystemydelser**, som kan anvendes.

Fonden ser alt andet lige ud til at blive mere attraktiv for lodsejere end den nuværende **tilskudsordning til privat skovrejsning**, bl.a. fordi der lægges op til at alle udgifter erstattes og at fonden står for en større del af det administrative arbejde med projektet. Pengene i den ordning (70 mio. kr. for 2021) burde jo så ideelt set omdirigeres til Klima-skovfonden, men eftersom bevillingen jo er landdistriktsmidler, så pengene risikerer muligvis at gå tabt? Det er **uklart, hvordan det håndteres**. Overlappene med andre ordninger, som er målrettet lavbundsjord og vådområder skal også klarlægges og håndteres.

Lavbundsjord

Som sagt ser DN det som et særdeles positivt element, at udtag af lavbundsjord kan fremmes af fonden. Det er et helt nødvendigt og meget **effektivt virkemiddel** for at bekæmpe både klimakrise og biodiversitetskrise, herunder dårligt vandmiljø som følge af blandt andet kvælstofudvaskning. Det bør fremgå meget tydeligt, at hydrologien genoprettes og at områderne forvaltes med **biodiversitet for øje**. Skovprojekter og lavbundsprojekter bør så vidt muligt ses i en sammenhæng. En del arealer kan oplagt blive en del af en kommende naturzone og eventuelt også indgå i store sammenhængende naturområder, herunder naturnationalparker.

Prolog ☺

Vi har travlt med at løse klimakrisen, men vi er nødt til samtidig at tænke bredt og langsigtet. Både for kommende generationer, alle de andre arter på kloden end vi mennesker, og for den umiddelbare troværdighed af vores satsninger nu.

I den forbindelse anser DN, som anført ovenfor, at variation, risikominimering, robusthed, resiliens, tilpasningsdygtighed, fleksibilitet og langsigtethed er helt afgørende variable i en troværdig skovsatsning. Naturlig tilgroning eller fri udvikling af urørt, delvis plantet skov kan i mange tilfælde være et glimrende redskab til at opnå et højt, sikkert og langvarigt optag og dermed lagring af CO₂ fra atmosfæren samtidig med at biodiversiteten er i højsædet.

Det er dog på den anden side ikke muligt at forestille sig et samfund helt uden input af nye råstoffer til diverse materialer. Træ har i den forbindelse flere fordele i kraft af fornybarhed, letthed, styrke og fleksibilitet samt at produktionen i skoven kan foregå samtidig med sikring af andre samfundsgoder, dog ikke ubegrænset biodiversitet.

Derfor kan Klima-skovfonden heller ikke stå alene, trods indarbejdelse af flere biodiversitets-hensyn og -delmål. Der er stadig brug for en kraftfuld biodiversitetspakke med biodiversitetslov, ambitiøse naturmål for blandt andet urørt skov og naturnationalparker samt ny finansiering og juridiske virkemidler.

DN står gerne til rådighed ved spørgsmål og diskussion om lovforslaget samt den fremtidige udvikling af fonden.

2020.10.01

Rådet for Grøn Omstillings hørings svar på "Forslag til Lov om Den Danske Klimaskovfond"

Rådet for Grøn Omstilling takker for muligheden for at indsende hørings svar i denne sag. Vi stiller os i udgangspunktet positive over for visionen med den nye klima-skovfond, og vi håber at fonden vil kunne bidrage med mange gode projekter til skovrejsning og udtagning af lavbunds jorde i Danmark.

Det sagt ønsker vi alligevel at udtrykke en bekymring for, at lovforslaget i sin nuværende form bliver sårbar for anklager om klimabedrag frem for klimabidrag. Målsætningen om 70% reduktion i Danmarks drivhusgasudledninger i 2030 er vigtig. Men den skal ikke nås ved at eksportere vores udledninger til udlandet.

Fondens formål (Kapitel 1 §1)

Rådet for Grøn Omstilling vurderer at formuleringen af formålet har nogle uhensigtsmæssigheder. Fx er

Formuleringen "etablering af skovbryn" er meget snæver og bør åbnes op til en større bredde af skovrejsningsmuligheder.

Under stk. 2 1) er anvendelsen af "omkostningseffektiv" ligeledes uhensigtsmæssig, da det lægger for stor vægt på at lave de billigste løsninger. I stedet bør det fx formuleres som "samfundsøkonomisk optimal", så det er muligt at tage højde for andet end blot den direkte udgift.

Når det kommer til bæredygtighed, er det hverken fornuftigt eller omkostningseffektivt kun at kigge på én miljømæssig parameter, f.eks. klimagevinster, ad gangen, når man skal udarbejde miljøtiltag. For alle miljøtiltag bør der være en helhedsorienteret tilgang og et stærkt fokus på at koble flere miljøsyn. Det bør skrives ind i formålet at klimaskovfonden i alle sine projekter bør prioritere synergieffekter med fx biodiversitet, vandmiljø etc.

I forhold til skovrejsning, kan et ensidigt fokus på drivhusgasoptag få hurtigvoksende energiplantager til at fremstå attraktive. Men sådanne er under ingen omstændigheder attraktive ud fra et helhedsorienteret perspektiv og heller ikke robuste over for klimaforandringer. Der bør i stedet stilles krav til at skovrejsningsprojekter sker i form af robuste, naturnære skove. Der er i Danmark både brug for mere urørt skov og produktionsskov. Derfor kan ny skovrejsning passende bestå af produktionsskov, mens ældre produktionsskove samtidig kan lægges urørt. I skovforvaltningen af de nye produktionsskove bør man ved brug af fx hurtigvoksende ammetræer så vidt muligt vælge sorter der kan anvendes til formål med høj værdi i den fremtidige bioøkonomi, fx som input til byggematerialer, frem for at indgå i energiproduktionen som træbiomasse.

Fondens klimabogføring (Kapitel 6) samt Almindelige Bemærkninger afsnit 2.4

Klimakompensation

Det fremgår af Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser (2.4.2) at

”Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at fonden bør kunne tilbyde virksomheder et produkt, som lever op til de standarder for frivillig klimakompensation, som danske virksomheder frivilligt vælger at følge, f.eks. i regi af Carbon Disclosure Project (CDP) eller lignende ordninger”

Det er Rådet for Grøn Omstillings vurdering, at den danske klima-skovfond under ingen omstændigheder vil kunne omtale drivhusgasreduktionerne, der skabes på baggrund af klima-skovfondens arbejde, som en klimakompensation. Dette skyldes at drivhusgasreduktionen vil blive medregnet i det nationale klimaregnskab under LULUCF-sektoren. Ved at omtale de bidrag som private borgere og virksomheder yder fonden som "klimakompensation" vil det være vildledende markedsføring. Man bør altid omtale privat investering i fonden som et klimabidrag – også i markedsføringen. Det fremgår desuden at

”Der er ikke statslig regulering af eller krav til virksomheders frivillige regnskaber, og til at disse opgøres uafhængigt af de nationale drivhusgasopgørelser og -rapporteringer til EU og FN. Der er derfor mulighed for, at virksomheder indregner bidrag til klimaeffekter gennem fonden i deres frivillige klimaregnskaber og markedsfører dette.”

Rådet for Grøn Omstilling vil gerne understrege, at selv om der ikke er noget problem i at virksomheder medregner bidrag til klima-skovfonden i deres frivillige regnskaber, kan der aldrig være tale om at virksomhederne har ydet klimakompensation for deres aktiviteter. Herudover bør fonden understrege at klimabidrag aldrig bør bruges til at understøtte et klimaskadeligt forbrug. Hvis Parisaftalens målsætninger skal opnås, kræver det både øget CO₂-optag ved skovrejsning og en væsentlig reduktion i drivhusgasudledninger hos forbrugere, virksomheder og stat.

Endnu et argument for at undgå falsk markedsføring af klima-skovfonden som klimakompensation er den potentielle underminering af de veletablerede og respekterede faktiske klima-kompensationsordninger der findes, fx Verified Carbon Standard (VCS). Hvis Danmark laver sin egen, mangelfulde "klimakompensationsordning", er der risiko for at andre lande vil efterligne. Den danske klima-skovfond har som mål at bidrage til at nå det danske 70%-mål, men dette skal ske i form af CO₂-optag og kulstoflagring i skov og f.eks. byggematerialer, som erstatter fossilt baserede materialer.

Det skal derimod ikke i form af kompensation legitimere fortsatte drivhusgasudledninger i andre sektorer.

Additionalitet

Det fremgår af Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser (2.4.2) at

”Ligeledes bør bestyrelsen i forretningsordenen fastsætte krav med henblik på at sikre additionaliteten af dens projekter. Med additionalitet menes, at et projekt ikke havde fundet sted uden Klima-skovfondens medvirken, og at de krav som kommer til at følge af de standarder (metodologi for klimabogføring), som bør udvikles af fonden, opfyldes.”

Rådet for Grøn Omstilling foreslår, at man undlader at bruge ordet additionalitet, da det læses som klimamæssigt additionelt. Men det kan det aldrig blive, medmindre Danmark overopfylder 70%-målet. I stedet kan man blot skrive, at fonden ikke må støtte projekter, som skønnes også at blive gennemført uden støtte.

Lækage

Fonden bør overveje risici for lækage i de potentielle projekter. Ved at lave skovrejsning på landbrugsjord risikerer man at flytte landbrugsproduktionen til andre områder, til skade for klima, biodiversitet og lokalbefolkning. Det ser man fx ved rydningen af regnskov til fødevareproduktion i Sydamerika. Derfor bør konvertering af landbrugsjord til skov følges af initiativer, der muliggør opretholdelse af samme fødevareproduktion på et mindre areal. Det gælder i særlig grad omlægning til en højere andel plantebaseret fødevareproduktion.

Resumé

Rådet for Grøn Omstilling ønsker

- Under formål bør "etablering af skovbryn" åbnes op til en større bredde af skovrejsningsmuligheder
- Under stk. 2 1) bør "omkostningseffektiv" ændres til fx "samfundsøkonomisk optimal", og det bør skrives ind i formålet at alle projekter bør prioritere synergi med fx biodiversitet og vandmiljø
- Drivhusgasreduktioner skabt ved klimaskovfondens arbejde kan omtales som klimabidrag, men ikke som klimakompensation
- Ordet additionalitet kan misforstås. I stedet bør man skrive, at fonden ikke må støtte projekter, som skønnes også at blive gennemført uden støtte
- For at undgå lækage bør konvertering af landbrugsjord til skov følges af initiativer, der muliggør opretholdelse af samme fødevareproduktion på et mindre areal – især ved omlægning til en højere andel plantebaseret fødevareproduktion.

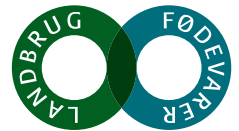
Rådet for Grøn Omstilling står gerne til rådighed ved spørgsmål til høringssvaret og den videre udvikling af fonden.

Med venlig hilsen

Annika Lund Gade
Projektmedarbejder
annika@rgo.dk
+45 4243 1607

Christian Ege Jørgensen
Seniorkonsulent
christian@rgo.dk
+45 2858 0698

Dato 2. juni 2020
Side 1 af 4

Miljø- og Fødevarerministeriet
Slotholmsgade 12
1060 København K

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar er sendt elektronisk til mfvm@mfvm.dk, carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og amnsn@mfvm.dk.

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedrørende Lov om Klima-Skovfond (journalnummer 2020-16152)

Vi fremsender hermed Landbrug & Fødevarers bemærkninger til den høring Miljø og Fødevarerministeriet har udsendt d. 4. september 2020 med udkast til Lov om Klima-Skovfond.

Landbrug & Fødevarer arbejder for et klimaneutralt fødevarerhverv i samspil med Danmark. Vi vil levere klimaløsninger til gavn for Danmark og resten af verden. Vi ved, at klimaløsninger skabes bedst i et samspil mellem erhvervslivet, forskningsinstitutioner og det offentlige system. Derfor er vi glade for en Klima-Skovfond, hvor rammerne skabes for, at samarbejdende aktører netop kan bidrage med klimaløsninger.

En af vejene derhen er bl.a. omlægning af kulstofrige lavbundsjord fra landbrugsproduktion, sådan som der arbejdes med i denne Klima-Skovfond. Landbrug & Fødevarer har sammen med Danmarks Naturfredningsforening foreslået at der udtages op mod 100.000 ha. fra landbrugsproduktion. Dette er et vigtigt klimatiltag både inden for fødevarerhvervet selv, men også for at kunne indfri målet om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70 pct. i 2030 ift. niveauet i 1990. Det kræver dog flere og større indsatser for at sikre denne omlægning af kulstofrige lavbundsjord, og her vil en Klima-Skovfond kunne blive et essentielt værktøj. Derfor bakker Landbrug & Fødevarer varmt op om oprettelsen af en Klima-Skovfond, da den er et vigtigt bidrag til at skabe nye klimaløsninger og indfri de danske klimamål.

I forbindelse med lovforslaget har vi en række bemærkninger, som er skitseret herunder.

Generelle bemærkninger

Klima-Skovfonden skal sikre fremdrift af skovtilplantning og omlægning af kulstofrige lavbundsjord
Landbrug & Fødevarer ønsker, at Klima-Skovfonden skal bidrage markant til at sikre fremdrift i at indfri målsætningerne om skovtilplantning, såvel som omlægning af kulstofrige lavbundsarealer. Der bør derfor sætte specifikke mål i fonden i form af leverancer af klimaeffekter. Ligeledes bør bemyndigelsen til at foretage kapitalindskud udvides til at være årlige indskydelser, som skal sikre leverancerne.

Prioritering mellem fondens forskellige formål

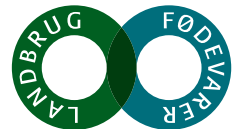
Der er lagt op til, at Klima-Skovfonden skal støtte både plantning af ny skov og skovbryn, og udtagning af kulstofrige lavbundsjord. I forbindelse med disse formål vil vi opfordre til, at fonden prioriterer anvendelsen af penge til områder, hvor man får mest klimaeffekt med hensyn til sideeffekter som biodiversitet og miljø.

Desuden vil det være nødvendigt med gennemsigtighed i, hvordan fonden prioriterer mellem de forskellige muligheder til støtte ift. fx plantning af skovbryn og demonstrationsprojekter og udtagning af lavbundsjord. Det er dog vigtigt at dette sker simpelt uden store bureaukratiske byrder for fonden.

Udfordringer med målinger af drivhusgasudledninger fra LULUCF

Der er et stort fokus i lovforslaget på at kunne vise og følge de reduktioner, som fondens projekter giver. Her skal der gøres opmærksom på den kompleksitet, der er ved at måle emissioner inden for LULUCF, og de store udsving, som der kan være inden for dette område. Fx kan vejret påvirke emissioner, som det bl.a. er set i tørkeår som 2018. Derfor bør dette undersøges med forsigtighed, og man kan med fordel arbejde med gennemsnit over femårs-perioder eller lign. gennemsnit over perioder. Det bør ligeledes fremgå klart, at udsving som følge af særlige vejrforhold eller andre årsager, der ikke er under lodsejers kontrol, ikke må komme en lodsejer til last ved fx krav om tilbagebetaling af støtte.

Det er dog vigtigt, at fondens ressourcer bruges til formålet om at etablere skov og omlægge arealer frem for at bruges på monitorering og klimabogføring. Derfor opfordres der til at det skal være en simpel og ressourceeffektiv monitorering af projekters reduktion af emissioner.

Fokus på synergieffekter til miljø og biodiversitet

Forslaget til Lov om Klima-Skovfond synes at spille godt sammen med tankerne om multifunktionel jordfordeling, men tingene skal gribes an på enkelt og effektiv måde. Da der er "kamp" om pladsen på de eksisterende landbrugsjorder, er det nødvendigt at tænke i synergi, hvor det er muligt, så landbrugsproduktionen i området, hvor der omlægges arealer, berøres absolut mindst muligt.

I forbindelse med planlægning og udførelse af projekter i regi af Klima-Skovfonden skal Landbrug & Fødevarer henstille til, at der tages højde for, om der som følge af sådanne projekter kan udvikle sig ammoniakfølsom eller anden beskyttet natur, der på sigt ville kunne afkaste restriktioner for naboejendomme i forhold til husdyrlovens specifikke ammoniakregulering m.v. Hvis et projekt vurderes at kunne medføre restriktioner for nærved liggende landbrugsbedrifter bør projektet genovervejes og evt. justeres, således at potentielle konflikter minimeres. Alternativt bør det sikres i regi af fonden, at berørte landbrugsbedrifter kompenseres for deres potentielle tab.

Behov for klare retningslinjer

I forbindelse med gennemførelse af projekter med udtagning af lavbundsarealer, skal der foreligge helt klare retningslinjer for, hvad der skal ske, hvis det viser sig, at projekterne efter deres gennemførelse får andre konsekvenser – for fx vandstandsforhold i eller uden for projektområder – end forudsat i projektets forundersøgelser. Disse retningslinjer skal blandt andet fastlægge, hvordan lodsejere, der berøres af sådanne forhold, kompenseres, eller om der i givet fald skal foretages efterfølgende ændringer i vandstandsforholdene. Det skal fremgå tydeligt af projektbeskrivelse m.v., hvem der har ansvaret for vandstanden i området.

Manglende incitament til varig udlægning af arealer til naturformål

Mange landmænd ønsker at udlægge arealer til natur, men vi mangler i Danmark i dag en ordning, som giver incitament til at udlægge omdriftsjord til fri succession (naturlig udvikling med mindst mulig menneskelig indblanding). Under fri succession vil de fleste arealer blive træbevoksede af sig selv, helt uden plantning (investering i træer og kørsel med maskiner til klargøring af jorden samt efterfølgende radrensning). I dag bruges der meget energi på at holde skov væk fra lysåbne arealer, f.eks. gennem Natura 2000-ordningen, hvor der gives støtte til rydning af lysåbne arealer.

Almindelige bemærkninger

Afsnit 1, side 8

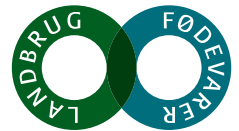
Det fremgår af bemærkningerne, at "Fondens støtte må derfor ikke overlape eller erstatte, men skal supplere tilsvarende statslige indsatser med skovrejsning og udtagning af lavbundsarealer i forbindelse her med".

Det fremgår dog ikke nærmere, hvordan man vil sikre, at dette efterleves, da det kan være svært at fastslå om et projekt, der søges om i klima-skovfonden, ville være blevet realiseret på anden måde. Der kan være behov for en nærmere uddybning af dette kriterie.

Afsnit 2.1.2, side 10

Det fremgår, at en tredjepart vil skulle monitorere projekters klimaeffekter. Her er det særligt vigtigt med gennemsigtighed i forhold til både effekter og beregningsmetode. Der er en stor kompleksitet forbundet med måling af emissioner fra lavbundsarealer, såvel som skov. Ligeledes kan der ske store udsving netop inden for dette område. Fx kan vejret påvirke emissioner, som det bl.a. er set i tørkeår som 2018.

Afsnit 2.2.2.2 side 18

Det fremgår, at en ansøgende lodsejer vil kunne trække sin ansøgning tilbage, hvis ikke donors eller investors betingelser kan accepteres af ansøger. Det bør endvidere fremgå, at en lodsejer på et hvert tidspunkt kan trække sin ansøgning tilbage, hvis der er andre forhold, der betyder, at ansøger ikke ønsker at indgå i projektet. Det kan fx være, hvis fonden i forbindelse med udarbejdelse af et konkret projekt ønsker at opstille vilkår i forbindelse med den efterfølgende forvaltning af arealet, som ikke er forenelige med lodsejeres ønsker.

Det fremgår endvidere på side 19, at fonden jf. § 5, stk. 5 som vilkår for støtte kan fastsætte supplerende krav om tinglysning af andre byrder m.v. I disse tilfælde bør omfanget af byrder m.v. indgå i den betaling, som lodsejer modtager – fx i forbindelse med udtagning af et areal. Hvis de tinglyste byrder m.v. går ud over de krav, som normalt stilles ved andre lignende projekter, skal bestemmelsen om, at kompensation for tabt indtægt skal følge kendte tilskudsniveauer (jf. afsnit 2.2.2.1 side 15), kunne fraviges.

Afsnit 2.5.2, side 30

Det fremgår af lovens § 15, og bemærkningerne i afsnit 2.5.2, at støttemodtager eller lodsejer i hele støtteperioden skal kunne afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for de modtagne støtte foranstaltninger fortsat opfyldes. Det fremgår dog ikke, hvad der forstås ved "støtteperioden". Der bør opstilles klare retningslinjer for, hvor længe evt. vilkår m.v. skal opretholdes, og i hvor lang tid en lodsejer kan være forpligtet til at afgive erklæring m.v. Det bør også fremgå, hvordan man skal forholde sig i tilfælde af, at et areal skifter ejer.

Afsnit 2.6.2, side 31

Det fremgår, af lovens § 17 og bemærkningerne i afsnit 2.6.2, at fonden kan fremsætte krav om, at støtte helt eller delvist skal tilbagebetales, hvis støttebetingelserne af forskellige årsager ikke overholdes. Det fremgår dog ikke i hvor længe efter et projekt er effektueret, at der kan stilles krav om tilbagebetaling eller, hvad der gælder i forbindelse med ejerskifte m.v. Dette bør fremgå tydeligt at bestemmelserne.

Til §4

Kulstoflagring i skov er ikke en lineær proces med lige meget lagring hvert år. De første år vil akkumuleringen være lille, og det bør derfor overvejes, hvordan salg af CO₂-enheder skal foregå, sådan at der ikke sælges flere CO₂-enheder, end skoven reelt optager i det pågældende år.

Til §14

Det er meget ressourcetungt at monitere drivhusgasudveksling og kulstoflagring i økosystemer. Fondens midler bør anvendes til skovrejsning og udtagning af lavbundslande frem for at gå til papirarbejde og rapporter. Derfor er det essentielt at der laves en enkelt og ressourceeffektiv monitorering. Der bør overvejes at afsætte separate ressourcer til dette for at sikre, at fondens ressourcer bruges på skovrejsning og udtag af kulstofrig lavbundsland.

Hvis der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

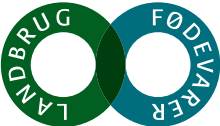
Med venlig hilsen

Maria Stein Knudsen

Konsulent

Miljø / Klima / Bæredygtighed

E mste@lf.dk

Notat vedr. Udkast til lov om Klima-Skovfonden.

Udkastet åbner op for en række interessante muligheder for Klima-Skovfonden, men det indeholder samtidig en række problemer/begrænsninger. Jeg vil her fokusere på de mere overordnede forhold, idet vi har været igennem de mere specifikke under forårets dialoger med interessentgrupperne.

Det er svært at se, hvordan denne nye fond kan navigere (og konkurrerer!) i et "landskab", der allerede er befolket af en række aktører og initiativer (både statslige og private) inden for fondens to hovedfelter – skovrejsning og udtagning/omlægning af lavbundsarealer. Man bør overveje, om de statslige midler til skovrejsning kunne sammenlægges med Klima-Skovfondens midler, og at Skov-Klimafonden kunne få en koordinerende rolle i forbindelse med lavbundsarealaktiviteterne.

Skovrejsning og udtagning af landbrugsjorde skal således ses i et helhedsperspektiv og bør inddrage rekreative, natur-, miljø- og klimagevinster på én og samme tid. Klimaet er centralt og den økonomiske løftestang, men indsatsen bør bruges i en langsigtet sikring af landskabets (multi)funktionalitet.

Fonden bør derfor bidrage til at få en helhed ud af landskabets udfordringer og fragmenter gennem en samfunds-omkostningseffektiv skovrejsning og naturgenopretning i samspil med den "multifunktionelle jordreform" og "biodiversitetsdagsorden". Man bør derfor overveje af få skrevet synergien og flersidigheden mere ind i lovforslaget og lægge mere op til samarbejde med andre lignende fonde – fx Den Danske Naturfond.

Klima-skovfondens mulighed for "midlertidigt at erhverve jord og forvalte arealer" (§6), bør i forbindelse med deciderede demonstrationsprojekter give mulighed for et mere langsigtet ejerskab.

Det er vigtigt at staten signalerer langsigtet medvirken til fremtidig finansiering af fonden, herunder at staten helt eller delvist refunderer de LULUCF klimagevinster, som de private donationer medfører, men som alene tilskrives det nationale klimaregnskab. I konstruktionen høster staten alle klimafordelene af de private donationer, der ligeledes går til tredjemands privatejendom. Eneste fordel er at de kan skrive ex post CO₂ ind i deres frivillige klimaregnskaber. Det forekommer at være et tvivlsomt incitament, og denne konstruktion kunne fremkalde den "fortælling", at private/frivillige bidrag til skovrejsning blot mindsker statens incitament til CO₂ reduktion/binding. Alternativt kunne man arbejde for, at staten hvert år yder et grundtilskud til fonden på fx 100 mio. kr.

Ligeledes kan jeg være bekymret for, om fonden opnår tilstrækkelig uafhængighed af skiftende miljøministre. Fonden skal således kunne tiltrække private midler, og det kræver i høj grad, at den er uafhængig af staten, og at dens afgørelser ikke politiseres. Meget vigtigt er derfor yderligere sikring af armslængdeprincippet, bl.a. ift. fondens afgørelseskriterier. Således bør miljøministeren ikke skulle kunne godkende bestyrelsens årlige prioriteringskriterier/afgørelseskriterier.

Man bør dog også se på mulighederne, der er knyttet til den relative tætte kontakt til ministeriet og ministeren (trods armslængdeprincippet). Måske kan fonden udover at opfylde sit umiddelbare formål få en mere overordnet koordinerende rolle til sikring af bedst mulige udnyttelse af de indgående ressourcer i de fremtidige aktiviteter (investeringer, aktører, arealer, koncepter og viden).

Vedbæk d. 1. oktober.

J. Bo Larsen

Miljø- og Fødevarerministeriet

DATO: 5. oktober 2020
PROJEKTNR.:
CV

Høring af udkast til lov om Den Danske Klima-skov-fond (j.nr. 2020-16152)

Generelle kommentarer

Lovforslaget lægger op til etablering af en klimaskovfond, der skal arbejde for at iværksætte projekter, der på private jorde skal fremme skovrejsning og udtagning af lavbunds-jorde for at opnå klimaeffekter. Fondens aktiviteter skal fremmes dels med en offentlig startkapital på 100 mio. i 2020 dels med anden frivillig finansiering fra erhvervslivet og øvrige aktører, herunder forsyninger. Incitamentet for bidragsyderne vil være gennemførelse af konkrete projekter og ved at opnå dokumenterede reduktion af udledning af drivhusgasser til virksomhedernes klimaregnskab.

Bidragsyderne kan enten opnå disse fordele ved enten at komme med et generelt indskud til fondens formål eller ved at støtte konkrete projekter.

For forsyningerne er dette et spændende og positivt forslag, der dels vil kunne medvirke til grundvandsbeskyttelse dels kunne bruges til klimatilpasningsprojekter som vandparkering og reetablering af vandløbssystemer med hydrologiske forsinkelseseffekter.

Det er også vores forståelse, at projekter finansieret af midler fra forsyningerne skal være en vigtig del af fondens arbejde. Overordnet er det derfor et problem, at forsyningerne i høj grad er skrevet ud af lovforslaget, der kun taler om aktører som myndigheder, erhvervslivet og "civilsamfundet". Vi vil derfor foreslå, at forsyninger skrives ind, hvor det tænkes, at disse kunne være målgruppe.

Det fremgår kun uklart af lovtæksten, at finansieringen af klimaskovfonden dels kommer fra aktører, der indskyder et beløb til generelle aktiviteter dels fra aktører, der udelukkende støtter konkrete projekter. Forsyninger kan således udelukkende være med til at finansiere konkrete projekter, hvorfor vi finder, at det er vigtigt, at det fremgår, at der også kan være øremærket finansiering.

Specifikke bemærkninger

§ 1 og § 4:

I § 1 og § 4 og lovbemærkningerne til disse fremgår det ikke klart, at klimatilpasningsprojekter også kan være en del af fondens aktiviteter. Det bør derfor angives, at vandparkering og andre klimatilpasningstiltag er omfattet af fondens aktiviteter.

§ 6:

Det kan med fordel præciseres, at der også kan rejses skov eller gennemføres klimatilpasningsprojekter på arealer ejet af forsyninger.

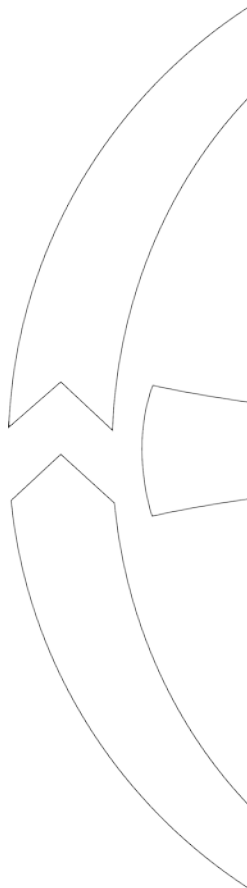
§ 8 og § 13:

Forsyningerne er ikke nævnt som mulige deltagere i forhold til nedsættelse af såvel bestyrelse som rådgivende udvalg.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Miljø- og Fødevareministeriet

KL's hørings svar til Lov om Den Danske Klima-skovfond

Dato: 2. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-03380
Dok. ID: 2991519

E-mail: TRR@kl.dk
Direkte: 3370 3803

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

KL takker for muligheden for at bidrage til høringen af den nye lov om Klima-skovfonden. KL har få, men centrale pointer til loven.

Det er meget prisværdigt, at Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med finanslovens for 2020 har aftalt, at regeringen undersøger mulighederne for at etablere en skovfond i samarbejde mellem stat, kommuner, civilsamfundet og erhvervslivet. På baggrund af lovudkast og -bemærkninger vurderes det, at der er lagt et stort administrativt arbejde i at vurdere en lang række forskellige og relevante forhold mhp. at udmønte aftalen.

En uafhængig fond sikrer langsigtet finansiering

Miljø- og Fødevareministeriet (MFVM) har på et møde med eksterne parter i juni 2020 fremlagt to forskellige organisationsmodeller for fonden:

1. Fonden som en særlig uafhængig selvstændig forvaltningsenhed ved særlov
2. Fonden som en privat erhvervsdrivende fond – som fx Den Danske Naturfond.

Ministeriet foretrak model 1, mens forskellige aktører, herunder KL, på mødet pegede på model 2. For KL's vedkommende er flg. argumenter relevante:

- En reel ekstern fond kan formentlig bedst sikre finansiering fra borgere og virksomheder – i stedet for en enhed, der kan opleves som statslig
- Den Danske Naturfond, som bl.a. er finansieret af staten, har i betydelig grad formået at geare sine finansielle midler og forvalte dem omkostningseffektivt
- De nødvendige tværsektorielle hensyn – bl.a. ift. landdistriktsudvikling, friluftsliv, inddragelse af civilsamfundet samt synergi ift. kommunal planlægning - kan formentlig bedst varetages af en reel ekstern fond.

For KL ligger det i forlængelse af Finansloven 2020 om at "fonden skal udgøre en legitim og troværdig modtager af frivillig finansiering til skovinitiativer og sikre, at både offentlige institutioner, erhvervsliv og civilsamfund får mulighed for at yde et bidrag til den fælles indsats for klimaet."

Fonden bør optimere synergimuligheder

KL finder det relevant at bidragsydere og -modtagere både kan være private, kommuner og regioner. I lovens § 6 er det beskrevet, at

tilskudsberettigede projekter kan være beliggende på arealer, der "ejes af kommunale eller regionale myndigheder mv." KL forstår det sådan at "mv." også dækker kommunalt ejede selskaber, som fx vandværker. Hvis det ikke er tilfældet, ønskes dette justeret. Det skyldes bl.a., at der er væsentlige synergimuligheder ved skovrejsning og grundvandsbeskyttelse. Det er essentielt, at der aktuelt sikres størst mulig synergi ift. den af regeringen igangsatte indsats til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder.

Et andet væsentligt synergiområde er ministeriets omfattende vådområdeindsats. Det er uklart for KL, om der reelt sikres mulighed for, at ejerne af de nye vådområder også kan modtage fx engangskompensation i regi af Klima-skovfonden. KL foreslår, at dette bliver muligt – uden at lodsejerne overkompenseres. Baggrunden er bl.a., at lodsejere og kommuner i et årti har efterlyst engangskompensation som virkemiddel i den omfattende vådområdeindsats – for at sikre en større fremdrift.

Konteksten er også, at lodsejernes velvilje til at indgå i nye vådområder de seneste par år har været påvirket af bevidstheden om bedre rammevilkår ved de nye attraktive og konkurrerende MFVM-ordninger: Multifunktionel jordfordeling á 150 mio. kr., udtagning af lavbundslande á 2 mia. kr. og senest Klima-skovfonden. Det er meget positivt, at disse nye ordninger finansieres af nationale midler, hvor der er færre krav for lodsejerne end ved de EU-finansierede vådområder. Men det er afgørende, at de nye ordninger bliver implementeret, så de også bedst muligt understøtter fremdriften i vådområdeindsatsen.

Et tredje synergifelt er friluftsområdet. Bidragsydere i form af de tre klassiske sektorer – civilsamfundet, erhvervslivet og det offentlige – kan have en berettiget forventning om, at der skabes adgang til de projekter, der modtager støtte. Det virker uklart i hvor høj grad dette vil blive prioriteret på private arealer. Adgang og færdsel kan fx sikres ved den tinglysning, der ofte i forvejen vil skulle ske.

Øvrige forhold

KL finder det relevant at der iflg. lovudkastet både etableres en bestyrelse og et rådgivende udvalg. Sammen med øvrige parter vil KL gerne til ministeren indstille forslag til medlemmer af såvel bestyrelse som udvalget – ligesom det sker ifm. Den Danske Naturfond. I øvrigt bør der overvejes, hvordan Klima-skovfonden kommunikeres, profileres og markedsføres – så begge fonde kan tiltrække den nødvendige finansiering.

Sekretariatet tager som vanligt forbehold for politisk godkendelse af høringssvaret. KL ser frem til et konstruktivt samarbejde med fonden.

Med venlig hilsen

Troels Garde Rasmussen
KL's Center for Klima og Erhverv

Dato: 2. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-03380
Dok. ID: 2991519

E-mail: TRR@kl.dk
Direkte: 3370 3803

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

Dato: 2. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-03380

Dok. ID: 2991519

E-mail: TRR@kl.dk

Direkte: 3370 3803

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 3

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

5. oktober 2020

J.nr. 2020-11-0479
Dok.nr. 263401
Sagsbehandler
Camilla Meineche

Sendt til: mfvm@mfvm.dk

CC til: carp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk, anmsn@mfvm.dk og jm@jm.dk

Vedrørende udkast til forslag til lov om Den Danske Klima-skovfond

Ved e-mail af 30. september 2020 har Miljø- og Fødevareministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om Den Danske Klima-skovfond. Miljø- og Fødevareministeriet har særligt peget på, at fonden skal oprette et register (jf. §14), og at støttemodtagerne bliver underlagt oplysningspligt, og at fonden fører kontrol med projekterne (§15, §16, §17).

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Datatilsynet har følgende bemærkninger:

1. Datatilsynet bemærker, at følgende fremgår af forslagets § 16, stk. 4:

"Fonden kan indhente de oplysninger hos andre offentlige myndigheder, som er nødvendige for at kontrollere lovens overholdelse, blandt andet med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysningerne i kontroløjemed, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, momsafregning m.v."

Datatilsynet forstår således, at lovforslaget muliggør samkøring i kontroløjemed af personoplysninger, herunder oplysninger om enkeltmandsvirksomheder.

Datatilsynet skal indledningsvis bemærke, at det efter databeskyttelsesforordningen ikke er et udtrykkeligt krav, at der skal være en direkte lovhjemmel til samkøring i kontroløjemed. Endvidere skal Datatilsynet bemærke, at følgende fremgår af de almindelige bemærkninger til databeskyttelsesloven (L 68, Folketingsåret 2017-18), afsnit 2.3.2.3.4.:

"Efter databeskyttelsesforordningen vil samkøring i kontroløjemed således skulle leve op til de almindelige principper og regler om behandling. Da samkøring i kontroløjemed per definition vil være en indgribende behandlingssituation, vil en sådan behandling dog skærpe opmærksomheden på kravene i blandt andet forordningens artikel 5 om principper for behandling af personoplysninger, herunder proportionalitetsprincippet. Der henvises om samkøring i kontroløjemed til betænkningen, side 86-87 og side 96-97.

Det er med dette lovforslag ikke længere en forudsætning, at samkøring i kontroløjemed skal have hjemmel særskilt i en lov. Det er således Justitsministeriets vurdering, at særligt databeskyttelsesforordningens artikel 5 og artikel 6, stk. 4, om principper for behandling af personoplysninger, herunder proportionalitetsprincippet og princippet om formålsbegrænsning, yder en tilstrækkelig stærk beskyttelse til de registrerede samtidig med, at

forordningen sikrer rum for offentlige myndigheders saglige behov for at kunne samkøre personoplysninger i kontroløjemed (...)"

Side 2 af 2

Datatilsynet skal i den forbindelse pege på, at samkøring i kontroløjemed per definition vil være en indgribende behandlingssituation, hvilket skærper kravene i blandt andet databeskyttelsesforordningens artikel 5 om principper for behandling af personoplysninger, herunder formålsbestemthed og proportionalitetsprincippet.

Datatilsynet har i den forbindelse noteret sig, at det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 16, at samkøring alene vil finde sted i det omfang, som er relevant og proportionalt i forhold til kontrolopgaven, og at betydningen af adgangen til fondens kontrol er helt central for fondens faglige legitimitet og troværdighed i forhold til de opnåede effekter forbundet med fondens virke.

2. Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven iagttages i forbindelse med behandling af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Camilla Meineche

HEDESELSKABET

Grøn innovation siden 1866

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
mfvm@mfvm.dk

cc.

carp@mfvm.dk

mik@mfvm.dk

anmsn@mfvm.dk

2. oktober 2020

ALB

Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden

Hermed fremsendes høringssvar fra Hedeselskabet til lov om Klima-skovfonden.

Indledningsvist vil vi gerne takke for muligheden for at komme med vores bemærkninger til loven.

Generelt finder vi initiativet med etablering af Klima-skovfonden positivt. Det er initiativer som dette, der er nødvendige for at skabe de virkemidler, der skal til for at vores nationale klimamål kan nås. I Hedeselskabet arbejder vi selv aktivt for dette. Bl.a. med vores initiativ "Klimaskov – for fællesskabet", hvor vi har fokus på nye måder at samarbejde omkring skovrejsning. Vi hilser derfor et forhåbentligt fremtidigt samarbejde med Klima-skovfonden velkomment.

Vores mere konkrete bemærkninger til den beskrevne model for Klima-skovfonden er følgende:

- For at sikre, at fonden får succes med at opnå medfinansiering fra private virksomheder og andre, der ønsker at bidrage til projekter med henblik på binding af CO₂, er det afgørende, at bidragsyderne får en reel værdi af deres investering. Dette skal bl.a. sikres ved, at der etableres et troværdigt system til validering og verifikation af de CO₂-enheder, som fonden formidler til bidragsydere – og det skal sikres, at virksomhederne kan indregne disse CO₂-enheder i deres eget frivillige klimaregnskaber.
- Der er i lovforslaget med tilhørende bemærkninger lagt op til, at det i betydeligt omfang er Klima-skovfonden, der skal varetage projektering, planlægning og etablering af skovrejsning og evt. andre tiltag på de jorde, som lodsejere ønsker at stille til rådighed.

HEDESELSKABET

Grøn innovation siden 1866

For at det skal være attraktivt for lodsejere at stille arealer til rådighed, er det væsentligt, at lodsejerne sikres stor indflydelse på projektdesign, etablering af projektet mv. Herunder også mulighed for selv at kunne varetage og vælge evt. egen eksisterende samarbejdspartner til etablering af projektet. Naturligvis med respekt for de rammer og vilkår, som Klima-skovfonden sætter op, for at kunne medfinansiere projekter.

Mange lodsejere vil fravælge et samarbejde, hvis ikke de sikres involvering og væsentlig grad af medbestemmelse.

- Vi vil opfordre til, at Klima-skovfonden i deres organisering og arbejde, sætter fokus på at sikre og understøtte finansiering af projekter – frem for at være udførende.

Vi har i Danmark en lang række af kompetente aktører ift. projektering og etablering af ny skov. Klima-skovfonden må ikke bliver en konkurrent til disse. Øvrige aktører inden for skovrejsning bør være ambassadører for Klima-skovfonden's projekter – og medvirker til at "sælge" de muligheder, som fonden tilbyder ift. finansiering af skovrejsning.

Et fokus på finansiering af projekter – og samarbejde med lodsejer og lodsejers egne rådgivere om at varetage udførsel af projekter – vil samtidig kunne reducere den organisation, der er nødvendig for at drive fonden. Dette kan medvirke til, at størst mulig andel af fondens midler bruges til projekter, frem for administration.

- Som en del af det indledende arbejde med at etablere fonden, skal der være fuld klarhed over de skattemæssige konsekvenser og øvrige økonomiske rammevilkår for både medvirkende lodsejere og bidragsydere.

Vi ser frem til at følge det videre arbejde med etablering af Klima-skovfonden – og håber på et godt fremtidigt samarbejde med fonden. Fra Hedeselskabets side bidrager vi gerne i den videre proces og dialog om etablering af fonden.

Venlig hilsen

Allan Bechsgaard
Skovrider

Tlf. 24 23 98 94

E-mail: alb@hedeselskabet.dk

for a living planet®

Miljø- og Fødevarerministeriet

mfvm@mfvm.dk

Cc tcarp@mfvm.dk, mik@mfvm.dk og anmsn@mfvm.dk.

Vejle, 2. oktober 2020

Verdens Skoves og WWF Verdensnaturfondens fælles høringsvar på udkast til lov om Klima-skovfonden (journalnummer 2020-16152)

Indledende bemærkninger

Vi står midt i to kriser: en klimakrise og en biodiversitetskrise. Det største potentiale for både klima og biodiversitet indenfor en tidshorizont, der er relevant jvf. Parisaftalen, er i de eksisterende skove, ikke i at plante nye produktionsskove.

Verdens Skove og WWF Verdensnaturfonden mener derfor ikke, at skovfonden skal arbejde med etablering af produktionsskov.

Produktionsskov tilgodeses allerede i forbindelse med flere andre ordninger i Danmark og bør ikke være fokus for en fond, med klima som formål. Desuden anbefaler og promoverer IPCC, IPBES og CBD anvendelse af naturbaserede løsninger og beskyttelse og genopretning af økosystemer.

Herved håndteres også den anden store globale krise: biodiversitetskrisen.

Ved at lægge skov urørt, genoprette vådområder og øge arealet med vild åben natur og ved at øge kulstoflageret i eksisterende landskaber med skovnatur og produktionsskove, kan skovene bidrage til at binde store mængder CO₂ startende fra den dag, man ændrer driften - og vi behøver ikke vente 10-15 år, før en nyplantet skov begynder at lagre CO₂ for alvor. Så derfor bør en klimaskovfond i langt højere grad fokusere på lagring her og nu i de eksisterende skove og naturlige økosystemer frem for udelukkende plantning af ny intensiv produktionsskov.

Dermed kan en skovfond nedsat af regeringen og dennes støttepartier også imødegå den anden krise vi står i, ved at tilgodese de skove og den skovnatur, der også gavner biodiversiteten.

Vi er derfor uenige i, at traditionel skovrejsning med plantning af træer og efterfølgende skovdyrkning er det eneste rigtige værktøj at bruge i denne klimaskovfond. Også hvis man ser isoleret på målet om CO₂-reduktion, vil en eksisterende produktionsskov med bevoksninger i forskellige aldersklasser, der lægges urørt, optage mere CO₂ over de næste 10-50 år end en nyplantet skov. Ifølge klimaforskere er det netop de næste 10-50 år der er afgørende.

Vi opfordrer derfor til, at der i stedet arbejdes med værktøjer, der både afhjælper klimakrisen og biodiversitetskrisen, ved at øge arealet med urørt skov og natur i Danmark gennem bl.a. dette klimaskovfond.

Forslag til konkrete ændringer i Lovforslaget:

Fonden bør styrke indsatsen for både biodiversitet og klima

Den danske skovfond oprettes i en tid hvor vi står i både en klima- og en biodiversitetskrisen. I Danmark er naturen i ugunstig tilstand og det er især vild skovnatur der mangler plads. Mange af de i Danmark pressede arter er afhængige af vild skovnatur. Oprettelsen af flere produktions-skove vil ikke give levegrundlag for disse arter. Lige nu kæmper natur og produktion om pladsen i DK. Med skovfonden, som ikke har et produktionsfokus, er det muligt at gøre noget godt for klima og biodiversiteten i Danmark på samme tid.

Skovfonden bør ikke gennemføre projekter til gavn for klimaet, der ikke også gavner biodiversiteten.

Det er anerkendt i FN at disse to kriser hænger sammen og derfor bør fonden fokusere på at afhjælpe de to kriser i en og samme indsats. og dermed også udnytte den samme plads geografisk.

Derfor bør teksten i fondens formål være:

Skovfondens målsætning er at modvirke klimaforandringerne og bidrage til at stoppe og vende tilbagegangen i biodiversitet. Indsatser inden for det ene område må ikke påvirke det andet negativt.

Fondens skovrejsningsprojekter bør og skal naturligvis derfor også fokusere på anvendelse af hjemmehørende træarter, FSC-certificeres og tage udvidede biodiversitetshensyn i overensstemmelse med bæredygtigt og naturnært skovbrug.

Endelig bør der være krav om offentlighedens adgang til sådanne arealer og projekter finansieret af Klimaskovfonden, således at også friluftslivet styrkes.

Kald det bidrag i stedet for kompensation

Jvf Lovens §3 stk., 4 skal skovfonden kunne sælge CO₂-enheder, som private og virksomheder kan bruge som klimakompensation. Det kan imidlertid kun bruges i et frivilligt regnskab, da alle CO₂-reduktioner og optag, som fonden måtte lave, skal tælle i det danske LULUCF-regnskab.

Vi mener ikke, at regeringen skal give danskerne den illusion, at de kan kompensere for deres udledninger ved at købe kvoter i skovfonden. Det er regeringens pligt at uddanne danskerne og motivere dem til mest mulig reduktion i den individuelle udledning.

Vi har ikke plads i hverken det danske eller det globale CO₂-budget til ikke at reducere vores udledninger så meget som muligt, samtidig med at vi sikrer et fremtidigt større optag i kulstofrige

økosystemer som fx skove. Når regeringen giver danskerne den illusion, at de kan købe sig til reduktioner, så regeringen også at det er ok at købe sig fra det i stedet for at reducere sin udledning. Risikoen er at der ikke bliver reduceret så meget i de private husholdninger, institutioner eller firmaer, som det er nødvendigt.

Dertil kommer, at det ikke er reelle reduktioner, som danskerne selv kan tælle med i deres regnskab. De reelle reduktioner vil indgå i det nationale regnskab. Man sælger således ideen om reduktion til virksomheder og private, selvom reduktionen reelt ikke er eller kan tælles i deres regi. Igen er det et helt forkert signal at sende, for ikke at tale om en kommunikativ fælde.

Det ville være mere korrekt at formidle danskernes mulighed for at bidrage til Danmarks samlede klimamål ved at donere til fonden, uden at kalde dette kvoter, aflad eller kompensation for andre udledninger. Det ville uddanne Danmark og stadig inddrage dem i den fælles klimakamp.

Udlæg mere urørt skov, som er bedre for klima og biodiversitet

Udlæg af urørt skov, samt beskyttelse og genopretning af andre naturlige, kulstofholdige økosystemer er et effektivt og hurtigt værktøj til at bremse klimaforandringerne, samtidigt med, at det er det bedste og mest omkostningseffektive værktøj til at bremse tabet af biodiversitet.

Udlægning af urørt skov i hidtil drevne skove vil også have en umiddelbar effekt på klimaet, da skovene vil begynde at lagre CO₂ fra det øjeblik, hvor de lægges urørt. I forhold til fortsat skovdrift, vil urørt skov være et bedre alternativ frem mod 2050, idét den etablerede skov, grundet træernes størrelse, vil optage mere CO₂, i tidsrummet frem mod 2050, end en nyplantet skov.

Der er generelt enighed om, at skovens optag vil fortsætte i 100-200 år, og sandsynligvis længere. Lagringen vil dels ske i den overjordiske biomasse, men der vil også på sigt ske en ophobning af kulstof i jorden, særligt hvor der genskabes naturlig hydrologi på tørvejorder. Denne effekt vil være større end ved fortsat skovdrift, hvor der høstes biomasse, og hvor dræning fortsat er nødvendig, hvorfor en stor del af det optagede kulstof hurtigt vil vende tilbage til atmosfæren.

For biodiversiteten vil udlægning af urørt skov med naturlig dynamik være et meget effektivt værktøj, især hvis det målrettes de skove, der i forvejen rummer mange sjældne og truede arter.

Brug naturlig succession til etablering af nye skov

Hvor der skal etableres nye skove er naturlig succession at foretrække. Danmark er fra naturens side et land med skovnatur og skov vil indfinde sig på de fleste arealer, blot de overlades til sig selv.

Den metode er gratis i modsætning til plantning, der sagtens kan beløbe sig til 40.000 kr/ha.

Den omkostningstunge plantning af træer er således alene et værktøj, der giver mening og bør benyttes til at skabe nye produktionsskove, hvor man hurtigt vil etablere en skov med de træarter og kvaliteter, man ønsker at høste.

Det er her værd at bemærke, at naturlig selvgroet skov uden problemer kan opnå fredsskovsstatus jf Skovloven.

Naturlig succession vil have en gavnlig klimateffekt fra dag ét, da der i plantede skove f.eks. er jordbehandling i en årrække efter plantningen, hvilket udleder CO₂. Overlades skovudviklingen til naturlig succession, vil der i højere grad ske en indvandring af buske og pionertræer som birk, pil og bævre-asp. Disse arter vokser hurtigt og vil bidrage til opbygning af et nyt kulstoflager. Dertil kommer, at der vil ske en akkumulering af kulstof i jordbunden. Dette vil formentlig have størst effekt på tørvejord, der bliver vådere, men der er også et lager af kulstof på mere tørre og mineralske jorder, f.eks. græsland og heder. På sigt vil egentlige skovtræer indvandre og skabe et endnu større lager af kulstof i skovene.

I forhold til biodiversitet er den naturlige tilgroning langt at foretrække. Buskarterne og pionertræerne har ofte en stor biodiversitet tilknyttet, f.eks. er arter som pil og bævre-asp nogle af de arter, med flest tilknyttede insekter og sommerfugle, når de vokser op under lysåbne forhold. Hvis den naturlige succession suppleres med ekstensiv græsning fra store planteædere, f.eks. heste og kreaturer, vil de fremme etableringen af stikkende buske hvor større træarter kan etablere sig, og der vil opstå et skovlandskab med et meget stort potentiale for biodiversitet.

Dyrenes påvirkning gennem græsning og slid vil skabe et heterogent og dynamisk mosaiklandskab, hvor der med tiden vil opstå levesteder for et meget stort antal arter, hvoraf flere er sjældne og truede i dag. Det er afgørende, at dyrene går ude hele året og at de ikke medicineres eller fodres. Denne udvikling vil finde sted både i eksisterende naturlandskaber, men også, hvor man går fra afgrødedrift som landbrug eller skovbrug til natur. Det kan bla. konstateres inden for flere af de områder, der arbejder med naturlig græsning og naturlig succession og samtidigt overvåger effekterne på biodiversitet, f.eks. Molslaboratoriets arealer og Knepp Castle i England. Dertil kommer, at man ved at satse på naturlig succession sparer en stor udgift til forberedelse, plantning og efterfølgende pleje af de anlagte kulturer. Disse penge kan i stedet gå til at sikre et større areal til fremtidens træbevoksede arealer.

Det er i denne forbindelse vigtigt at bemærke at der er en global forskningskonsensus om og klare anbefalinger fra både IPCC og IPBES (FNs paneler for hhv klima og biodiversitet), om at klimaskovrejsning ikke må forhindre hverken truede økosystemer, eller modvirke den nødvendige indsats for genopretning af biodiversitet, og der advares direkte om negative sociale effekter (i DK kunne det være fx friluftsliv) af klimaskovrejsning:

“Land-based climate change mitigation activities can be effective and support conservation goals (Table SPM.1). However, the large-scale deployment of bioenergy plantations and afforestation of non-forest ecosystems can come with negative side effects for biodiversity and ecosystem functions. Nature-based solutions with safeguards are estimated to provide 37 per cent of climate change mitigation until 2030 needed to meet the goal of keeping climate warming below 2°C, with likely co-benefits for biodiversity. Therefore, land-use actions are indispensable, in addition to strong actions to reduce greenhouse gas emissions from fossil fuel use and other industrial and agricultural activities. However, the largescale deployment of intensive bioenergy plantations, including monocultures, replacing natural forests and subsistence farmlands, will likely have

negative impacts on biodiversity and can threaten food and water security as well as local livelihoods, including by intensifying social conflict.”

Fokuser på andet end fortsat skovdrift

I dag anvendes kun en lille og ukendt del af den høstede biomasse fra skovene til mere langsigtet lagring i f.eks. huse, ligesom det permanente lager af kulstof i driftskove generelt er lavere end i urørte skove. En stor del af tilvæksten, både i form af toppe og hele stammer, i nye produktionsskove vil tilmed blive afbrændt som biomasse i vores energiproduktion og udlede den oplagrede CO₂ til atmosfæren. Derfor bør traditionel skovdrift heller ikke anses som et effektivt klimaværktøj.

Biodiversitetsekspert i bestyrelsen

Lovforslagets §8, stk. 3 beskriver bestyrelsens sammensætning. Denne tekst bør inkludere følgende:

Minimum ét bestyrelsesmedlem bør have primær faglig ekspertise inden for biodiversitet.

En sådan ekspert er kun foreslået til at sidde i det rådgivende udvalg, hvilket ikke er tilstrækkeligt.

Med venlig hilsen

Stine Nüchel Tuxen
Biolog, talsmand for dansk natur
Verdens Skove
Klostergade 34, 3
8000 Århus C
snt@verdensskove.org
+ 45 28581100

Thor Hjarsen
Seniorbiolog, Biodiversitet og naturpolitik
WWF Verdensnaturfonden
Svanevej 12
2400 København N
t.hjarsen@wwf.dk
+ 45 2212 9360

Til: Ann Sander Nielsen (anmsn@mfv.dk)
Fra: 'da@da.dk' (da@da.dk)
Titel: SV: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden
Sendt: 07-09-2020 09:54:08

Kære Ann Sander Nielsen

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 4. september 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Ann Sander Nielsen <anmsn@mfv.dk>

Sendt: 4. september 2020 19:47

Til: kontakt@350.dk; Faglig Fælles Forbund 3F <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; atvmail@atv.dk; Ac@ac.dk; mam@arlafoods.com; kristian.eriknauer@arlafoods.com; arladialog@arlafoods.com; info@bajordtilbord.dk; bat@batkartellet.dk; Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug <info@baeredygtigtlandbrug.dk>; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; info@concito.dk; Malene.teller.blume@coop.dk; cowi@cowi.dk; dakofa@dakofa.dk; danak@danak.dk; dtu@adm.dtu.dk; post@jaegerne.dk; info@landboudngdom.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; clhe@lf.dk; Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>; kontor@botaniskforening.dk; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; Dansk Erhverv (info) <info@danskerhverv.dk>; di@di.dk; info@dansk-luftfart.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; Dansk Træforening <dktimber@dktimber.dk>; traefinfo@traefinfo.dk; danva@danva.dk; roeds@roeds-planteskole.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; fsr@fsr.dk; info@træ.dk; dv@danskevandloeb.dk; info@danskevv.dk; dce@au.dk; ddl@ddl.org; kontakt@ddnf.dk; info@drivkraftdanmark.dk; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; info@europeanenergy.com; fh@fho.dk; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; mail@envina.dk; et@greencities.eu; mail@envina.dk; ht@frdk.dk; Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; fr@friluftsrådet.dk; info@greennetwork.dk; info.dk@greenpeace.org; info@hedeselskabet.dk; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Ligestillings- og Kirkeministeriet <km@km.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Klimarådets Postkasse <mail@klimaraadet.dk>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>

Emne: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden

Hermed vedhæftet udkast til lov om Klima-skovfonden, høringsbrev, høringsliste og notat om lovforslagets hovedindhold.

Høringsfrist: 2. oktober.

Med venlig hilsen

Ann Sander Nielsen

Fuldmægtig | Landbrug

+45 21 53 03 68 | anmsn@mfv.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mfvm@mfv.dk | www.mfv.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Miljø- og Fødevarerministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Hørings svar vedrørende udkast til lov om Den Danske Klima-skovfond

Ministeriet har den 4. september 2020 på Høringsportalen offentliggjort et udkast til lov om Den Danske Klima-skovfond.

Rigsrevisionen kan konstatere, at forslaget indebærer oprettelsen af den danske Klima-skovfond som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning. Oprettelsen af fonden (den nye virksomhed) er omfattet af rigsrevisorlovens § 7, hvilket betyder, at ministeriet er forpligtet til at rådføre sig med Rigsrevisionen om revisionsspørgsmål inden beslutninger træffes.

Den nye virksomhed vil være omfattet af rigsrevisorlovens § 2, stk. 1 nr. 3, der fastsætter, at regnskaberne for selvstændige forvaltningssubjekter, der er oprettet ved lov, herunder bevillingslov, eller ved Folketingets Finansudvalgs tiltrædelse af en bevillingsansøgning, er omfattet af Rigsrevisionens revision.

I § 9 og bemærkningerne til udkastet pkt. 2.3.2.4. *Regnskab og revision* foreslår ministeriet bl.a.: "*at fondens regnskab aflægges årligt efter årsregnskabslovens regler. Det foreslås endvidere, at årsregnskabet revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor ved brug af principperne for god offentlig revisionsskik og indsendes efterfølgende til miljøministeren. Reglen svarer til hvad der f.eks. gælder for VisitDenmark, der er oprettet ved lov om VisitDenmark, som en særlig forvaltningsenhed*".

Det vil efter Rigsrevisionens opfattelse ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte en sådan bestemmelse. Det skyldes, at virksomheden i forvejen er omfattet af Rigsrevisionens revision i henhold til rigsrevisorloven. Rigsrevisorloven fastlægger de generelle rammer, hvorunder Rigsrevisionen arbejder herunder, hvilke offentlige virksomheder, der er omfattet af Rigsrevisionens revision. Rigsrevisor er uafhængig i udførelsen af sit erhverv, jf. rigsrevisorloven § 1, og det er Rigsrevisionens principielle opfattelse, at der ikke bør fastsættes særbestemmelser om de enkelte revisionsopgaver i anden lovgivning.

17. september 2020

Rigsrevisionen
Landgreven 4
1301 København K
33 92 84 00
rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

De kompetencer som rigsrevisorloven tillægger Rigsrevisionen tager sigte på, at Rigsrevisionen kan udføre de revisioner, der er nødvendige for at understøtte statsrevisorernes grundlovsbestemte efterprøvelse af statsregnskabet og Folketingets parlamentariske kontrol med ministerier og andre offentlige enheder. Den foreslåede bestemmelse om revision ville føre til en situation, hvor Rigsrevisionen ikke ville kunne varetage disse opgaver uden i væsentligt omfang at dublere den godkendte revisors arbejde. En sådan regulering er efter vores vurdering stærkt uhensigtsmæssig for såvel Den Danske Klima-skovfond og den godkendte revisor som for Rigsrevisionen og statsrevisorerne.

Vi vil derfor anbefale, at bestemmelsen udgår, og at der i stedet indføres følgende i lovens bemærkninger:

'Virksomheden vil være omfattet af rigsrevisionens revision i henhold til rigsrevisorloven, jf. § 2, stk 1, nr. 3 i lov om revision af statens regnskaber m.m. (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012)

Rigsrevisionen indgår gerne i en nærmere drøftelse af sagen, hvis der er behov herfor. I er i så fald velkommen til at kontakte undertegnede på tlf. 33 92 85 15 eller pr. e-mail: bb@rigsrevisionen.dk.

Med venlig hilsen

Bo Brabrand
Kommitteret

DANSK
SKOVFORENING

Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
Danmark

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrug

Att: j.nr 2020-16152

28. september 2020

Vedr.: Høringssvar til udkast til Lov om Den Danske Klima-skovfond

Miljø- og Fødevareministeriet har sendt udkast til Lov om Den Danske Klima-skovfond i høring frem til den 2. oktober.

Dansk Skovforeningen glæder sig over, at rammen for Klima-skovfondens arbejde er privat skovrejsning og ikke skovejerskab. Med skovrejsning på privat jord rækker donationsmidlerne længere og sikrer mest mulig CO2-opsparring.

Samtidig vil et stigende skovareal levere bæredygtigt træ, der:

- lagrer CO2 i træprodukter,
- substituerer fossiltunge byggematerialer, og
- leverer forsyningssikker grøn energi til et grønt energimarked

På den måde vil Klima-skovfondens aktiviteter bidrage endnu mere til Danmarks grønne omstilling.

Dansk Skovforening har i det følgende en række konkrete bemærkninger til lovforslaget.

Etablering og formål m.v.

I lovudkastets §1 stk. 2 står der, at Den Dansk Klima-skovfond har til formål at fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning [...] og udtagning af lavbundsjorder [...]. Ordet "omkostningseffektiv", antager Dansk Skovforening, står i relation til størrelsen af CO2-optaget eller sparede CO2-emissioner. Det må gerne tydeliggøres i lovteksten.

Endvidere læser vi lovteksten således, at fonden både kan finansiere skovrejsning og udtagning af lavbundsjorder, men at det ikke er et krav, at skovrejsningen skal være på lavbundsjorder. Det er

dog uklart, når udtag af lavbundjord både nævnes sammen med skovrejsning i § 4. punkt 1) og selvstændigt under § 4 punkt 3). Det kunne med fordel præciseres.

Fondens dispositioner

Det fremgår af § 5 stk. 3, at det er fonden som, på ansøgers anmodning, skal indhente nødvendige myndighedsafgørelser for en lovlig realisering af projekterne. Det er positivt og vil lette den administrative byrde for lodsejerne.

I lovudkastets § 5 stk. 4 og stk. 5 opstilles der krav om tinglysning af tilplantnings-, drifts- og plejeplaner samt tinglysning af eventuelle supplerende byrder og rådighedsindskrænkninger. Det bør være tydeligt, at tinglysningen – med undtagelse af fredskovspligten - alene gælder i projektperioden. Efter projektperiodens ophør overgår skovens drift til at være reguleret af skovlovens almindelige bestemmelser. Det er derfor vigtigt, at projektperioden er veldefineret.

I lovudkastets §6 står der, at projektarealer skal være privatejede eller ejes af kommunal eller regionale myndigheder. Dansk Skovforening går ud fra, at formuleringen om privatejede arealer også dækker arealer ejet af selskaber, foreninger, stiftelser, fonde mv.

I lovudkastets §6, stk. 2 står der, at Klima-skovfonden midlertidigt kan erhverve jord og forvalte arealer, fx med henblik på demonstrationsprojekter, jordfordeling mv. Både demonstrationsprojekter og jordfordeling kan tage år(-tier), og Klima-skovfondens mulighed for midlertidigt ejerskab skal ses i den kontekst.

Kontrol

I lovudkastets §16, stk. 4 om kontrol står der, at Klima-skovfonden kan indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere lovens overholdelse. Herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold [...] hos den (fysiske eller juridiske person), der har modtaget projektstøtte. Dansk Skovforening stiller sig undrende overfor hvordan en persons indkomst og formueforhold i øvrigt kan have relevans for om støttemodtager lever op til indholdet af projektbeskrivelsen og de tilhørende tinglysninger. Bestemmelsen er hverken nødvendig eller proportionel og kan potentielt virke hæmmende for interessen fra private ansøgere.

Ansøgninger om støtte til projekter og indsatser

Ideen med at projektbeskrivelsen med tilhørende tilplantnings-, drifts- eller plejeplan er en opgave for fonden er en spændende og nytænkende ide i forhold til de sædvanlige skovrejsningsordninger. Det er dog vigtigt, som det også fremgår af afsnit 2.2.2.2. (side 18), at lodsejer samt dennes eventuelle panthavere og forpagtere til projektet i praksis skal kunne tiltræde projektbeskrivelsen i sin helhed, før projektet kan tinglyses og gennemføres.

Generel bemærkninger

Ny skov og SKAT

Skovrejsning på landbrugsjord er på flere punkter besværliggjort af de eksisterende skattevilkår og administration heraf. De forhold skal afklares og lovgivningsmæssigt ændres, så der bliver gode, rimelige og – navnlig forudsigelige – skattemæssige vilkår for skovrejsningen og driften af arealerne:

- *Manglende indtægt i den unge skov kan føre til, at SKAT erklærer ejendommen som hobbyvirksomhed.*
Der er i disse år en øget fokus fra SKAT's side på små/mindre ejendommers skattemæssige forhold, hvor mange ejendomme er blevet erklæret som hobbyvirksomheder. Det har bl.a. de konsekvenser, at udgifter i forbindelse med tilplantning og efterfølgende pleje ikke længere kan fratrækkes i anden indkomst samt at der ikke kan ske underskudsfræmførsel til fremtidige indtægter. Der skal derfor gives en politisk garanti for, at SKAT ikke - efter måske 10-20 års underskud for sådanne tilplantede ejendomme - træffer beslutning om, at der er tale om en hobbyvirksomhed. Uden en sådan garanti er der mange ejere, der ikke tør tilplante væsentlige andele af deres ejendom. For større ejendomme, hvor en betydelig andel af ejendommen tilplantes inden for en kortere årrække, skal der gives en tilsvarende garanti.
- *Ved skovrejsning ligger hele tilplantningsudgiften i år et og bør derfor kunne straksafskrives*
I ligningslovens § 8K er der fradrag for tilplantningsudgifter mod pålæggelse af fredskovspligt. Er udgiften er på mere end 25.000 kr. skal etableringsudgiften dog afskrives med indtil 20% om året. En ændring bør medføre, at der gives mulighed for, at der kan ske umiddelbar fradrag i indkomståret – uanset etableringsomkostningens størrelse. Hermed sikres at fradraget kan anvendes samtidig med projektilskuddets modtagelse (engangskompensation, projektstøtte indeholdende betaling for tilplantningsomkostninger, salg af CO₂-enheder mv.).
- *Fjernelse af høj jordskat*
Den nye vurderingslov indeholder mange elementer, der direkte modvirker arealændringer. Således bør fastfrysningen af arealanvendelsen på tidspunktet for vurderingslovens ikrafttrædelse ophæves, så fremtidige arealændringer – fx etablerede skovarealer og udtag af lavbundsjord - ikke grundværdimæssigt fortsat indgår i vurderingen som produktive landbrugsarealer.
- *Midlertidig nedslag i jordskat*
Forslag til ændring af vurderingsloven, så grundværdien af tilplantede arealer sættes til 0 kr./ha, så længe der er underskud fra de tilplantede arealer. Ved den ovenfor nævnte ophævelse af ejendomsskatten for tilplantede arealer har dette element ikke nogen selvstændig betydning.

Afgrænsning af projektperioden

Klima-skovfonden skal, når først fonden er etableret, opstille modeller for, hvordan et skovrejsningsprojekt kan se ud, hvor meget CO₂-optag projektet genererer, og hvordan fonden vil verificere, at projektet eksisterer og overholder tinglysningerne.

I den forbindelse bør fonden sikre at projektperiodens længde søges minimeret og under alle omstændigheder defineret i loven. Træer binder CO₂ indtil hugstmodenhed. Afhængig af træart tager det mellem 60 og 120 år. Det er uforholdsmæssig lang tid at verificere og kontrollere. Fondens skovrejsningsarealer vil under alle omstændigheder være bundet af fredskovspligten, der i de forløbne 200 år har sikret Danmark et stadigt stigende skovareal med bæredygtig udnyttelse af vedmassen.

Klimaord og -termer

Det er vigtigt at Klima-skovfondens projekter, og dermed donatorernes investeringer, kan anerkendes og verificeres under en eller flere anerkendte internationale carbon-ordninger, så donatorerne også internationalt kan kommunikere værdien af deres investeringer.

Det er også vigtigt, at lovmaterialet og Klima-skovfonden i sit arbejde er omhyggelige med at bruge ord og termer, der ikke kan misforstås. I modsatte fald vil det kunne give anledning til at fonden fremstår utroværdigt i offentligheden.

Det er derfor glædeligt, at lovforslaget omtaler CO₂-enheder frem for fx CO₂-kreditter. Kredit forstås almindeligvis, som noget man har til gode. Ordet compensation er også vanskeligt. Donatorerne til Klima-skovfondens projekter gør noget godt for klimaet (og for Danmark), men de kompenserer ikke for en udledning i eksempelvis egen virksomhed.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Bretner
Dansk Skovforening

Til: Miljø- og Fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Charlotte Arp Vibegaard (carp@mfvm.dk), Mikael Kirkebæk (mik@mfvm.dk), Ann Sander Nielsen (anmsn@mfvm.dk)
Fra: jetc@lemu.dk (jetc@lemu.dk)
Titel: 2020-16152: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden
Sendt: 08-09-2020 15:10:59
Bilag: Høringsbrev.pdf; Udkast til lov om Klima-skovfonden.pdf; Høringsliste.pdf; Notat om lovforslagets hovedindhold – lovforslag om Klima-Skovfonden.pdf;

Hej,

I DI regi har vi også indgivet forskellige kommentarer, disse dækker grundlæggende over 2 punkter:

- Der tales om CO2 enheder i lovtæksten, hvad menes der? I notatet nævner man CO2 ækvivalenter. Hvis man mener det er ækvivalenter, så bør man konkretisere beregningsgrundlaget, eller holde sig til begrebet -enheder i al anden kommunikation.
- Jeg savner noget konkretisering / retningslinjer for salget af CO2 enheder – skal fonden selv have et "salgs site" eller bruge en af de mange eksisterende ordninger.
Begrundelsen for denne kommentar er ret banal - Jeg ser helst at salg følger samme praksis som vi ser i e.g. Gold standard. I praksis så handler det jo os virksomheder let at kunne overskue mulighederne for klimakompensering, også købe på et validt grundlag. Jeg frygter at hvis en fond som denne, ikke tillader at dens "produkt" kan sammenlignes 1:1 med nogle af de mange eksisterende muligheder på markedet at dette vil få færre virksomheder, til at støtte op omkring den. Dernæst hvis fondens produkt (CO2 enheder) ikke kan sammenlignes, kan det give beslutningstagere et forkert billede af dens effektivitet.

Med venlig hilsen/Kind regards

Jesper Terp Christensen
Miljø- & CSR-ansvarlig

Lemvigh-Müller A/S
Nordager 1
6000 Kolding
T: +45 3695 5278
M: +45 2179 6997
Email: jetc@lemu.dk
<https://www.lemu.dk>

Fra: Ann Sander Nielsen <anmsn@mfvm.dk>

Sendt: 4. september 2020 19:49

Til: Kulturministeriet <kum@kum.dk>; SLKS hovedpostkasse <post@slks.dk>; ku@ku.dk; Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet <science@science.ku.dk>; Landbrug & Fødevarer <hoering@lf.dk>; Mail (LFST) <mail@lfbst.dk>; Jesper Terp Christensen <jetc@lemu.dk>; Roland Sørensen <roso@lemu.dk>; lo@lo.dk; mfkn@naeveneshus.dk; info@ecolabel.dk; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>; Økonomistyrelsen <oes@oes.dk>; nogu@nogu.dk; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse <nst@nst.dk>; niras@niras.dk; tsae@novonordisk.com; nncontact@novonordisk.com; tse@novo.dk; nnfond@novo.dk; ramboll@ramboll.dk; ruc@ruc.dk; info@rgo.dk; SEGES <info@seges.dk>; karin.borg@siemensgamesa.com; info@siemensgamesa.com; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; sl@sl.ku.dk; info@skovdyrkerne.dk; c.withthygesen@gmail.com; ks@smaaskov.dk; Social- og Indenrigsministeriet <sim@sim.dk>; Statsministeriet <stm@stm.dk>; UFM FP SFU - Fællespostkasse <sfu@ufm.dk>; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse <sum@sum.dk>; sdu@sdu.dk; tekno@tekno.dk; info@teknologisk.dk; Transportministeriet <trm@trm.dk>; ple@troidtekt.dk; info@troidtekt.dk; siab@DI.DK; di@di.dk; UFM FP DEP - UFM Departement <ufm@ufm.dk>; Udenrigsministeriet <um@um.dk>; UIM Hovedpostkasse <uim@uim.dk>; UVM - UVMPOST <uvm@uvm.dk>; Monica.skadborg@gmail.com; j.kann-rasmussen@velux.com; info@veluxfoundations.dk; info@verdensskove.org; wwff@wwf.dk; vestas@vestas.com; lha@villumfonden.dk; info@veluxfoundations.dk; info@okologi.dk; info@orsted.dk; cement@aalborgportland.com; aau@aau.dk; Lars.Schroder@aarhusvand.dk; aarhusvand@aarhusvand.dk; regionh@regionh.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; albertslund@albertslund.dk; kommunen@alleroed.dk; sikkerpost@assens.dk; borger@balk.dk; kommunen@billund.dk

Emne: Høring af udkast til lov om Klima-skovfonden

Hermed vedhæftet udkast til lov om Klima-skovfonden, høringsbrev, høringsliste og notat om lovforslagets hovedindhold.

Høringsfrist: 2. oktober.

Med venlig hilsen

Ann Sander Nielsen

Fuldmægtig | Landbrug
+45 21 53 03 68 | anmsn@mfvm.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mfvm@mfvm.dk | www.mfvm.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)